

SZAKDOLGOZAT

Szakszon Bence

Vidékfejlesztési agrármérnöki BSc

Gödöllő

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Vidékfejlesztési agrármérnöki BSc

**Regionális, illetve térségi fejlesztési lehetőségek
vizsgálata Kisvárda településen**

Dolgozat konzulens: Némediné Dr. Kollár Kitti

egyetemi docens

Készítette:

Szakszon Bence

MF9760

nappali tagozat

Intézet/Tanszék: Vidékfejlesztés és Fenntartható
Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési
Tanszék

Gödöllő

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Szakirodalmi áttekintés.....	6
2.1. A Területfejlesztés Magyarországon	6
2.2. A NUTS-rendszer hazánkban	7
2.3. A településfejlesztés fogalma, jellemzői.....	9
2.4. Regionális fejlettségi állapot.....	10
2.5. Városfejlesztés és közlekedéspolitikai kihívások	12
2.6. Kisvárdai város bemutatása	14
2.6.1. Kisvárdai város múltjának rövid története.....	14
2.6.2. Kulturális és társadalmi élet	16
2.6.3. Kisvárdai Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)	19
3. Saját vizsgálat	22
3.1. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek	22
3.2. A vizsgálat körülményei	22
3.3. Kutatási módszerek és a minta bemutatása.....	23
3.4. Primer kutatás eredményei.....	23
3.4.1. Kérdőív elemzés	23
3.5. Szekunder kutatás eredményei.....	31
3.5.1. Fontosabb demográfiai mutatók	32
3.5.2. A város gazdasági mutatói.....	37
3.5.3. Infrastrukturális mutatók	40
3.5.4. Oktatási és egyéb mutatók.....	45
4. Következtetések és javaslatok	50
5. Összefoglalás	53
6. Hivatkozások.....	55
7. Mellékletek	58
1.sz. melléklet: felhasznált kutatási kérdőív	58
2.sz. melléklet: ábrák jegyzéke.....	64
8. Függelékek.....	65
8.1. Hallgatói nyilatkozat.....	65
8.2. Konzulensi Nyilatkozat.....	66
8.3. Absztrakt.....	67

1. Bevezetés

Kisvárdai városa mindig is különleges helyet foglalt el szívemben. Itt nőttem fel és szüleim is itt élnek. A városban tapasztalt élmények és az itt szerzett értékek mély hatással voltak rám, így nem véletlen, hogy Kisvárdát választottam témának.

Az egyik fő indokom az, hogy Kisvárdai az otthonom. Gyermekkoromban itt játszottam, itt építettem barátságokat és megtapasztaltam a helyi közösség erejét. A város mély gyökerekkel rendelkezik az életemben és erős érzelmi kötelék fűz hozzá. Ezért olyan fontos számomra, hogy alaposan megismerjem és jobban megértsem a helyben zajló társadalmi és gazdasági folyamatokat. Az itt töltött idő során sok olyan emléket gyűjtöttem, amelyek formálták személyiségemet és értékrendemet. A helyi rendezvények, ünnepek és közösségi programok mind hozzájárultak ahhoz, hogy erős kötődésem alakuljon ki a város iránt.

Emellett a városban való jövőbeli munkalehetőség is meghatározó tényező számomra. Amennyiben itt szeretnék elhelyezkedni a munkaerőpiacon, fontos, hogy alaposan megismerjem a város gazdasági helyzetét, a munkalehetőségeket és az iparágakat, amelyek jelen vannak itt. A gazdasági összetétel és a vállalkozói környezet megismerése segíthet abban, hogy megalapozott döntéseket hozzak a jövőmet illetően. Kisvárdai gazdasági élete dinamikusan fejlődik, és számos lehetőséget kínál fiatalok számára, legyen szó akár helyi vállalkozásokban való részvételről, akár saját vállalkozás indításáról.

Kutatásom témája Kisvárdai város volt, mely egy olyan település, amely számos vonzó tulajdonsággal rendelkezik. Földrajzi elhelyezkedése, gazdasági összetétele és kulturális életének gazdagsága mind hozzájárulnak a város vonzerejéhez. A Kisvárdai járás részeként a település jelentős szerepet játszik a térség gazdaságában és kulturális életében. Kisvárdai kulturális élete pezsgő és sokszínű, melyet a helyi művelődési ház, könyvtár és különböző művészeti csoportok tesznek gazdagabbá. Az itt megrendezett fesztiválok és események, mint például a Kisvárdai Nyár, nemcsak a helyiek, hanem a turisták számára is vonzó programokkal szolgálnak (Kisvárdai Város honlapja, 2024).

A város infrastruktúrája is folyamatosan fejlődik, ami tovább növeli Kisvárdai vonzerejét a fiatalok és családok számára. Az oktatási intézmények, sportlétesítmények és szórakozási lehetőségek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy Kisvárdai kellemes hely legyen az életre és a munkára egyaránt. Az itt működő iskolák és képzési programok kiváló alapot nyújtanak a fiatalok számára, hogy elérjék céljaikat és sikeresen helyezkedjenek el a munkaerőpiacon.

Kisvárdára nem csupán egy város számomra, hanem az otthonom, ahol a múltam és a jövőm összefonódik. A helyi közösség, a kulturális és gazdasági lehetőségek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy Kisvárdára különleges hely legyen az életemben. Ezért fontos számomra, hogy kutatásom során minél több aspektusból megvizsgáljam és bemutassam ezt a csodálatos várost, amely oly sokat adott nekem és amelynek jövője iránt elkötelezetten érdeklődöm.

A dolgozatomban kutatási céljai a következő pontokban foglalhatók össze:

- Kisvárdára város jelenlegi fejlesztési stratégiai elemzése: A város jelenlegi integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) átfogó elemzése, a célkitűzések, prioritások és megvalósított projektek vizsgálata. Ezzel célom, hogy megértsem, hogyan illeszkednek ezek a város hosszú távú fejlesztési terveibe és az EU-s források felhasználásába.
- Demográfiai és gazdasági helyzet felmérése: A város demográfiai és gazdasági helyzetének részletes feltárása, különös tekintettel a népesség változásaira, a gazdasági szerkezetre és a munkaerőpiaci kihívásokra. Ez segít megérteni a város jelenlegi erősségeit és gyengeségeit.
- Infrastrukturális fejlesztések értékelése: Az infrastruktúra, beleértve a közlekedési hálózat, közművek és telekommunikációs hálózat fejlesztéseinek vizsgálata. Célom, hogy feltárjam, hogyan járulnak hozzá ezek a fejlesztések a város élhetőségéhez és gazdasági növekedéséhez.
- Szociális és oktatási szolgáltatások vizsgálata: Az oktatási intézmények állapotának és fejlesztési terveinek értékelése, valamint a szociális szolgáltatások elérhetőségének és minőségének elemzése. Célom, hogy megértsem, hogyan segítik ezek a szolgáltatások a társadalmi kohézió és az esélyegyenlőség javítását.

2. Szakirodalmi áttekintés

A szakirodalmi áttekintésem a terület- és településfejlesztés alapvető fogalmait és jellemzőit mutatja be, különös tekintettel Magyarország helyzetére. Külön fejezet foglalkozik a NUTS-rendszer hazai alkalmazásával, valamint a regionális fejlettségi különbségek vizsgálatával. Továbbá a városfejlesztés és közlekedéspolitikai kihívások kerülnek előtérbe, melyek fontos szerepet játszanak a modern városfejlesztési stratégiákban. Végül Kisvárdai városának bemutatása zárja az áttekintést, kiemelve a város jelenlegi helyzetét és fejlődési irányait.

2.1. A Területfejlesztés Magyarországon

A területfejlesztés egy olyan tudatos tevékenység, amely a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat figyelembe véve törekszik a területi különbségek mérséklésére és a regionális versenyképesség növelésére. Magyarországon ennek a területnek az alapvető jogszabályait a Területfejlesztési Törvény (Tft.) és az ahhoz kapcsolódó egyéb jogszabályok határozzák meg. A területfejlesztés fő céljai közé tartozik a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, a fenntartható fejlődés biztosítása, a helyi erőforrások és adottságok kihasználása, valamint a regionális és helyi közösségek életminőségének javítása. A feladatok között szerepel a stratégiai tervek kidolgozása és megvalósítása, a pályázati források elosztása és felhasználása, valamint a monitoring és értékelési rendszerek működtetése (Lapsánszky, 2016).

A területfejlesztésben számos intézmény és szereplő vesz részt. Országos szinten a kormányzati szervek, különösen a területfejlesztésért felelős minisztériumok játszanak kulcsszerepet. Regionális szinten a régiók, a vármegyei önkormányzatok és a régiófejlesztési tanácsok végzik a területfejlesztési tevékenységeket. Helyi szinten a települési önkormányzatok és a civil szervezetek vesznek részt a folyamatokban. A területfejlesztési célok eléréséhez különböző eszközöket és programokat alkalmaznak, például EU-s és hazai támogatási programokat, mint az Operatív Programok, stratégiai terveket, mint a Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint pályázati rendszereket és forráselosztási mechanizmusokat. Ezek az eszközök és programok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a területfejlesztés célkitűzései megvalósulhassanak, és hogy a régiók és települések fejlődése fenntartható és kiegyensúlyozott legyen (Lapsánszky, 2016).

Az infrastruktúrát alapvetően két nagy csoportra oszthatjuk: műszaki (vagy vonalas) és szociális (humán) infrastruktúrára. A műszaki infrastruktúrába tartoznak a közlekedési és

szállítási hálózatok, mint például a vasútvonalak, autópályák, repülőterek, valamint az energiaellátás rendszerei, ideértve a transzformátorállomásokat. Ugyancsak ide tartoznak a vízellátás és szennyvízelvezetés hálózatai, valamint a hír- és távközlési létesítmények. Például a szennyvízelvezetés infrastruktúrája magában foglalja a csatornahálózatokat, szivattyútelepeket és mérőberendezéseket. A humán infrastruktúra magában foglalja a lakásállományt, a kereskedelmi és vendéglátóipari létesítményeket, az egészségügyi és oktatási intézményeket, valamint a kulturális és sportlétesítményeket. Ide tartoznak továbbá a szabadidő eltöltését szolgáló építmények is (Tóth, 2010).

Az infrastruktúra mindig is meghatározta a települések fejlődését. Az ókortól kezdve, amikor a nagy birodalmak városai kiépített vízellátó rendszerekkel, csatornákkal és közutakkal rendelkeztek, egészen a középkori városokig, ahol a templomok és piacok játszottak központi szerepet, az infrastruktúra mindig tükrözte az adott kor technikai fejlettségét és társadalmi szervezettségét. A modern kor infrastrukturális fejlesztései a XIX. század ipari forradalmával gyorsultak fel, amikor megjelentek az első nagyvárosi közművek, szilárd burkolatú utak, és a vasúti hálózatok. A XX. században az infrastruktúra fejlesztése tovább folytatódott, különösen a közlekedési hálózatok, a közművek és a telekommunikáció területén (Tóth, 2010).

Magyarországon az infrastruktúra fejlettsége közepes szinten áll nemzetközi összehasonlításban. Az autópályák hossza növekszik, de a közutak és vasutak karbantartása és fejlesztése elmaradott. A települések közműves vízellátása és szennyvízkezelése is fejlődik, de jelentős különbségek mutatkoznak a régiók között. A főváros és a nyugat-dunántúli régiók fejlettebb infrastruktúrával rendelkeznek, míg az északkeleti és délkeleti régiók elmaradottabbak. A regionális különbségek csökkentése érdekében célzott fejlesztési programokra van szükség, amelyek támogatják az elmaradott térségek felzárkóztatását.

A területfejlesztési stratégiák középpontjában a kiegyensúlyozott városhálózat kialakítása, a közszolgáltatások hozzáférhetőségének javítása, valamint a környezetbarát fejlesztési projektek támogatása áll. Az EU-s források hatékony felhasználása, a helyi közösségek bevonása és a fenntarthatóság előmozdítása kulcsfontosságúak a sikeres területfejlesztéshez (Tóth, 2010).

2.2. A NUTS-rendszer hazánkban

A NUTS rendszer fontos, mert lehetővé teszi a régiók fejlettségi szintjének pontos összehasonlítását, ami elengedhetetlen a területfejlesztési stratégiák kialakításához. Az egységes európai adatgyűjtés segít abban, hogy átlássuk, mely területeken van szükség

nagyobb támogatásra, például a fejletlenebb régiók felzárkóztatásához. Ez különösen lényeges a dolgozatom témája szempontjából, mert így objektív adatok alapján vizsgálhatók a regionális különbségek és az ezekből adódó fejlesztési lehetőségek. Végso soron a NUTS rendszer biztosítja azt a keretet, amelyen keresztül a területi kohézió és a regionális politika megvalósulhat.

A NUTS, vagyis a Nomenclature of Territorial Units for Statistics, az Európai Unió statisztikai célokra használt területi egységeinek nómenklatúrája. Az Eurostat, az EU statisztikai hivatala fejlesztette ki ezt a rendszert, hogy egységes keretet biztosítson a regionális statisztikák gyűjtésére, összehasonlítására és elemzésére. A NUTS rendszer három szintet tartalmaz: NUTS-1, amely nagy régiókat foglal magában, NUTS-2, amely régiókat jelent, és NUTS-3, amely megyékre vagy azokkal egyenértékű területi egységekre oszlik. Magyarországon a NUTS-1 szint három nagy régióra oszlik: Közép-Magyarországra, Dunántúlra és Alföld és Észak régiókra. A NUTS-2 szinten hét régió található: Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld és Dél-Alföld. A NUTS-3 szinten pedig Magyarország 19 megyére és a fővárosra, Budapestre oszlik (KSH, 2024).

A NUTS-rendszer Magyarországon számos területen hasznos. Először is, a regionális politika és tervezés szempontjából a NUTS-régiók segítenek a kormányzatnak és az EU-nak a regionális fejlesztési tervek és politikák kialakításában és megvalósításában. Ezen kívül a statisztikai adatok gyűjtése és elemzése során is kulcsfontosságú a NUTS-rendszer, mivel biztosítja, hogy a statisztikai adatok összehasonlíthatóak és kompatibilisek legyenek az EU többi országának adataival. Emellett a pályázatok és finanszírozás terén is nagy jelentőséggel bír, hiszen az EU strukturális alapjai és kohéziós alapjai gyakran a NUTS-régiók alapján osztják el a támogatásokat, így ezek a régiók kulcsszerepet játszanak a pénzügyi források elosztásában.

A NUTS-rendszer jelentősége abban rejlik, hogy lehetővé teszi a regionális különbségek jobb megértését és kezelését Magyarországon. Segítségével azonosítani lehet az egyes régiók specifikus szükségleteit és lehetőségeit, ami hozzájárul a kiegyensúlyozottabb és fenntarthatóbb gazdasági és társadalmi fejlődéshez. Magyarországon a NUTS-rendszer fontos eszköz a regionális statisztikák gyűjtésére és elemzésére, valamint a regionális fejlesztési politikák és programok tervezésére és megvalósítására. A három szintű felosztás biztosítja, hogy a statisztikai adatok részletesek és összehasonlíthatóak legyenek, ami elengedhetetlen a hatékony döntéshozatalhoz és a régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentéséhez.

Kisvárdát Észak-Kelet Magyarországon találhatjuk, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Nyírség északkeleti részén. Földrajzi elhelyezkedése stratégiai jelentőségű, mivel közel van az ukrán és szlovák határhoz, ami előnyös közlekedési csomóponttá teszi. A NUTS rendszerben Kisvárdát a NUTS-3 szintű Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyéhez tartozik, amely része az Észak-Alföldi régiónak (NUTS-2) (KSH, 2024).

2.3. A településfejlesztés fogalma, jellemzői

A területfejlesztés egyre gyakrabban használt kifejezés manapság, és szinte mindenhol találkozhatunk vele, legyen szó az EU-s csatlakozásról vagy éppen a magyar régiók közti fejlettségi különbségekről. Sajnos, ahogy sok más népszerű kifejezéssel, itt is sokszor félreértések vannak, hiszen különböző emberek és médiumok máshogy használják. Ez csak tovább fokozza a zűrzavart, hiszen a területfejlesztéshez kapcsolódó egyéb kifejezések, mint a területpolitika, regionális politika, vagy akár az uniós kohéziós politika is gyakran felbukkannak, és nem mindig egyértelmű, mit jelentenek. Mielőtt jobban megismernénk, hogy mit is jelent pontosan a területfejlesztés, érdemes lenne tisztázni ezeket a fogalmakat, hogy ne legyen keveredés. A területfejlesztés lényege tulajdonképpen az, hogy egy adott térség, régió vagy terület fejlődését segítsük elő. Az európai országok már régóta alkalmaznak különféle módszereket a területi folyamatok irányítására, de régebben ezek még nem alkottak egységes rendszert. Leginkább különböző iparpolitikai vagy agrárpolitikai eszközöket használtak, és csak később alakult ki az a komplex rendszer, amit ma területfejlesztésnek nevezünk (Szigeti, 2006).

A környezettudatos településfejlesztés arról szól, hogy egy város vagy falu úgy fejlődjön, hogy közben odafigyel a környezetre és a lakók életminőségének javítására. Ennek a tervezése és megvalósítása a törvények által szabályozott, amik meghatározzák, hogy egy településnek mit kell tennie ezen a téren. Ezeket a célokat támogatják hazai fejlesztési programok is, amelyek meghatározzák, hogy milyen projektekre lehet pénzt szerezni. Ezen kívül nemzetközi és uniós ajánlások is léteznek, amelyek különböző konferenciákon és találkozókön kerülnek kidolgozásra. Ezek az ajánlások arról szólnak, hogyan őrizzük meg a környezetünket és javítsuk az életminőséget. Sok helyi közösség önkéntesen is csatlakozik ilyen kezdeményezésekhez, hogy tegyenek valamit a saját környezetükért. Az igazán környezettudatos fejlesztés pedig az ököfalvakban teljeseedik ki, ahol minden a természethez való alkalmazkodásra épül (Gálosi-Kovács, 2011).

A településfejlesztés lényege, hogy a településeket gazdasági, társadalmi és környezeti szempontok alapján átfogóan és fenntarthatóan fejlesszék. Ez a folyamat

magában foglalja az infrastruktúra javítását, a lakhatási feltételek optimalizálását, valamint a közösségi szolgáltatások színvonalának emelését. A településfejlesztési stratégia kidolgozása során fontos figyelembe venni a helyi sajátosságokat és igényeket. A tervezési folyamatban részt vesznek a helyi önkormányzatok, szakértők, civil szervezetek és a lakosság is, hogy biztosítsák a közösségi részvételt és a különböző érdekek érvényesülését. Az infrastruktúra fejlesztése során például nagy hangsúlyt fektetnek az út- és közlekedésfejlesztésre, valamint a közműhálózatok korszerűsítésére. A gazdaságfejlesztés célja, hogy támogassák a helyi vállalkozásokat és munkahelyeket teremtsenek. A társadalmi kohézió erősítése érdekében javítják a lakhatási körülményeket és bővítik a szociális szolgáltatásokat. Környezeti fenntarthatóságra törekednek azzal, hogy növelik a zöldterületeket és környezetvédelmi programokat indítanak. A közösségi szolgáltatások fejlesztésével pedig az oktatási, kulturális és egészségügyi intézményeket korszerűsítik.

A településfejlesztési projektek finanszírozása több forrásból történhet, például uniós forrásokból, állami támogatásokból, valamint helyi költségvetési forrásokból. Az Európai Unió különböző alapjai, mint az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap, jelentős támogatást nyújtanak a településfejlesztési célok megvalósításához. A településfejlesztés egyik legnagyobb kihívása a források hatékony felhasználása és a hosszú távú fenntarthatóság biztosítása. Ugyanakkor számos lehetőség rejlik a közösségi részvétel erősítésében, az innováció támogatásában és a helyi erőforrások optimális kihasználásában. Ez egy összetett folyamat, amely hozzájárul a települések élhetőségének és versenyképességének növeléséhez. Az átgondolt tervezés és a közösségi együttműködés alapvető szerepet játszik a sikeres településfejlesztésben (Rechnitzer, 2011).

2.4. Regionális fejlettségi állapot

A magyar gazdaság fejlettsége nagyon eltérő az ország különböző régióiban és megyéiben, és ezek a különbségek az idők során még inkább kiéleződtek. Az 1990 és 2017 közötti időszakban az ország lakossága jelentősen csökkent.

A gazdasági fejlettséget jól mutatják a vármegyei GDP-értékek, amelyek 1994 óta állnak rendelkezésre. Akkor az egy főre jutó GDP 425 ezer forint volt országosan, Budapesten 767 ezer, míg vidéken ennek fele, 342 ezer forint. Ez azt jelenti, hogy a budapesti teljesítmény az országos átlag 180%-a volt, míg a vidéki átlag az országos átlag 81%-a. Győr, Vas, Fejér, Zala és Tolna megyék GDP-je nagyjából elérte vagy meghaladta ezt a szintet, míg Szabolcs, Borsod és Heves megyék jelentősen elmaradtak az átlagtól. (Stark, 2020)

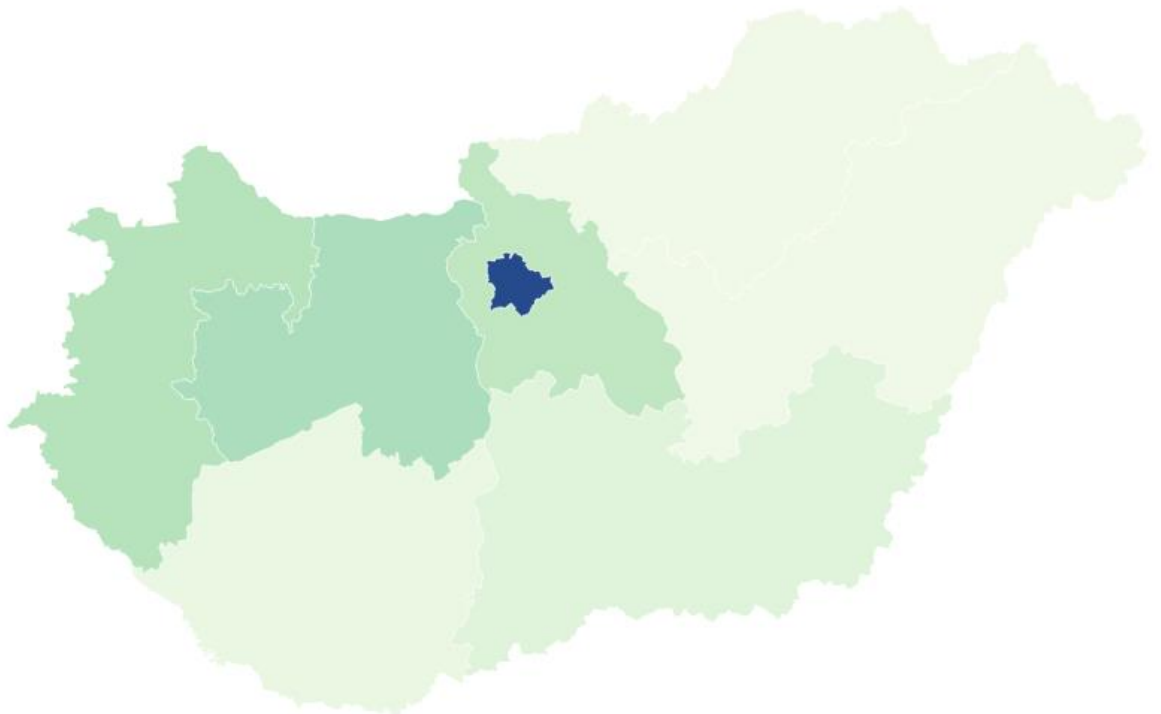
1994 előtt nincsenek hivatalos GDP-adatok, de a megyék 1975-ös fejlettségéről szóló számítások szerint Budapest teljesítménye az országos átlagnak akkor még csak 139%-a volt. Akkoriban Komárom, Fejér, Veszprém, Győr, Baranya, Borsod, Heves és Csongrád megyék is meghaladták az országos átlagot, míg Szabolcs és Somogy megyék jelentősen elmaradtak. Ez azt jelenti, hogy 1975-ben a vidéki és budapesti fejlettségi szint sokkal közelebb állt egymáshoz, mint 1994-ben (Stark, 2020).

Az 1994 és 2000 közötti időszakban Budapest előnye tovább nőtt, itt az egy főre jutó GDP az országos átlag kétszerese volt, míg vidéken az országos átlag 75%-át érte el. Fejér, Győr és Vas vármegye az országos átlag felett teljesítettek, míg Szabolcs és Nógrád vármegye csak az átlag 53-54%-át érte el, ami növelte a területi különbségeket. 2000 és 2016 között Budapest részesedése a GDP előállításában tovább nőtt, mivel az egy főre jutó GDP Budapesten az országos átlag több mint kétszerese volt, vidéken pedig 77%-a. 2016-ban Győr, Vas, Fejér és Komárom vármegyék az országos átlagot meghaladó GDP-t produkáltak, míg Baranya, Somogy, Borsod, Szolnok és Békés megyék az országos átlag kétharmadát sem érték el, és Nógrád és Szabolcs vármegye csak az átlag felét.

Az Európai Unió átlagában, a vásárlóerő-paritáson számolt GDP alapján, százalékban

50 158

1. ábra: A magyarországi régiók fejlettsége, 2022

Forrás: <https://444.hu/2024/02/27/a-fel-videki-magyarorszag-a-legszegegyebb-europai-regiok-koze-sullyedt>

Az ország vidéki területei tehát egyértelműen három részre oszlanak: a fejlett gazdaságú Győr, Vas, Komárom, Fejér és Pest megyére, a közepes teljesítményt nyújtó Veszprém, Zala, Baranya, Somogy, Tolna, Borsod, Heves, Hajdú, Szolnok és Bács megyére, valamint a jelentősen leszakadt Nógrád, Szabolcs, Békés és Csongrád megyére (Stark, 2020).

Kisvárdá az Észak-alföldi régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye északi részén található, mindössze 22 kilométerre az ukrán határtól és 47 kilométerre Nyíregyházától. Bár az M3-as autópálya még nem éri el a várost, a 4-es főút révén fontos tranzitforgalmi központ. A vasúti közlekedés kiváló, óránként indulnak InterCity vonatok Budapest felé, valamint Nyíregyháza is könnyen elérhető. Kisvárdá járási székhely, jelentős vonzáskörzettel, amely gazdaságilag és társadalmilag is központi szerepet tölt be, bár periférikus elhelyezkedése továbbra is kihívásokat jelent (Béres, 2020).

2.5. Városfejlesztés és közlekedéspolitikai kihívások

Az ipari forradalom utáni időszakban az urbanizáció világszerte hatalmas változásokat hozott, alapjaiban változtatva meg a társadalmi és gazdasági szerkezeteket. A városok növekedése, a városiasodás és a vidékről a városokba irányuló migráció mára meghatározó tényezővé vált a globális népesség eloszlásában és az életmódban. Az urbanizáció lényegében két dologról szól: a városodásról, ami a városok számának és népességének növekedését jelenti, és a városiasodásról, ami a települések városias jellegének minőségi változását takarja. A 20. század elején a világ népességének mindössze 15%-a élt városokban, 1950-re ez az arány 30%-ra, majd 2007-re 50%-ra nőtt, és a becslések szerint 2050-re a világ lakosságának kétharmada városlakó lesz (Jászberényi, 2018).

A szuburbanizáció során a városlakók kiköltöznek a közvetlen elővárosi zónába, az agglomerációba, miközben az agglomeráció egészének népessége továbbra is növekszik, és a gazdasági, társadalmi és településszerkezet átalakul. A kezdeti szakaszban az emberek megtartják városi munkahelyeiket és ingáznak, míg később a munkahelyek száma a központi városban csökken, és az elővárosokban nő. A dezurbanizáció az 1970-es években kezdődött a fejlett országokban, amikor a városi és ipari régiók kevésbé vonzóvá váltak a lakosság és a vállalatok számára. Ez először az USA-ban, majd Európában terjedt el, és nem csak az elővárosi övezeteket, hanem a távolabbi vidékeket is érintette. Az agglomerációk egészének népessége és az ottani munkahelyek száma csökkent, miközben egyes falusias térségek gyors növekedésnek indultak (Nagy, KÖZLEKEDÉSFÖLDRAJZ, 2018).

Ezt követi a dezurbanizáció, ahol az emberek a városokból vidékre költöznek, majd a reurbanizáció, amikor visszatérnek a városokba, különösen a belvárosi területekre. Ez a folyamatos mozgás nagy kihívást jelent a közlekedéspolitikában (Jászberényi, 2018).

A reurbanizáció ma is zajlik, és lényege a "vissza a városba" mozgalom. Az 1980-as évek közepétől a nagyvárosi régiók népességszámának csökkenése megállt, és egyes központi városrészekben ismét növekedés indult. Ez aktív ingatlangazdálkodást és városfelújítást eredményezett, amely során sok belvárosi nyomornegyedet megtisztítottak, és megkezdődött a városmarketing, vagyis a befektetők vonzása, telkek értékesítése és új lakóingatlanok kialakítása a szükséges infrastruktúrával együtt. Ennek eredményeként modern városi lakóövezetek jöttek létre (Nagy, KÖZLEKEDÉSFÖLDRAJZ, 2018).

A városfejlődés során számos tényező taszítja az embereket a falvakból a városokba. A történelem nagy részében az emberek többsége falvakban élt, ahol a települések mérete kicsi volt, és az élelemennyiség megtermelése volt a fő cél. Azonban napjainkban a falusi népesség aránya folyamatosan csökken, és egyre több ember költözik városokba. Az embereket többek között a falvak magas szaporodási rátája, a mezőgazdasági technológia fejlődése, a nem mezőgazdasági termékek fogyasztásának növekedése és a mezőgazdasági termékek alacsony és bizonytalan ára taszítja a falvakból a városok felé. Ezek a tényezők különböző földrajzi térségekben eltérő súllyal és szereppel bírnak.

A városfejlődés másik oldala a vonzó tényezők, amelyek az embereket a városokba vonzzák. A gazdasági tömörülés előnyeit agglomerációs tényezőknak hívjuk, amelyek magukban foglalják a méretgazdaságosságot és az alacsony szállítási költségeket. A nagyobb termelési mennyiség általában csökkenti az egy termékre jutó előállítási költségeket, és a városokban a termelés hatékonysága is javul (Nagy, KÖZLEKEDÉSFÖLDRAJZ, 2018).

A 20. század közepétől a városi közlekedéspolitika három fő szakaszra bontható. Kezdetben a járműközpontú megközelítés dominált, amely a motorizáció támogatására és a közúti infrastruktúra bővítésére összpontosított, ám hamar kiderült, hogy a forgalom növekedése és a negatív következmények, mint a torlódások és légszennyezés, fenntarthatatlanok. Ezután az egyéni utazásokon alapuló megközelítés következett, amely a személygépkocsi-forgalom korlátozását és a tömegközlekedés fejlesztését helyezte előtérbe, az utazások hatékonyságát tartva szem előtt. Végül a tevékenységeken és életminőségen alapuló megközelítés került előtérbe, amely az élhető város kialakítására koncentrált, ahol az emberek tevékenységei a fő hangsúly, nem pedig a helyváltoztatás. Itt az aktív módok,

mint a gyaloglás és kerékpározás, kerültek előtérbe, valamint a közösségi terek bővítése és a tömegközlekedés színvonalának emelése vált fontossá (Jászberényi, 2018).

A városok azonban nem csak előnyöket kínálnak, hanem problémákat is. A népesség gyors növekedése komoly nyomást gyakorol a meglévő lakásállományra, és sok esetben informális települések, az úgynevezett squatterek alakulnak ki, amelyek komfort nélküli hajlékokból állnak. Ezek a települések a városok peremén jönnek létre, és jelentős részét képezik a harmadik világ országainak városnövekedésében. Ugyanakkor a nyugati világban a falusi népesség városba áramlása gettók kialakulásához vezetett, ahol a társadalmi kirekesztés különböző formái jelennek meg. A gettóban a nemzetiségi kohézió és a többségi társadalom által emelt "láthatatlan fal" határozza meg a lakóközösségek elrendeződését, ami egy sajátos társadalmi problémát jelent a városokban (Nagy, KÖZLEKEDÉSFÖLDRAJZ, 2018).

A városi közlekedés nehézségei közé tartozik a szétterülő településmodellek okozta kihívások, mint a személygépkocsi-függőség, a növekvő közlekedési költségek és a környezetszennyezés. Az agglomerációs térségek, különösen a monocentrikus és policentrikus agglomerációk, jelentős forgalmat generálnak, ami tovább bonyolítja a helyzetet (Jászberényi, 2018).

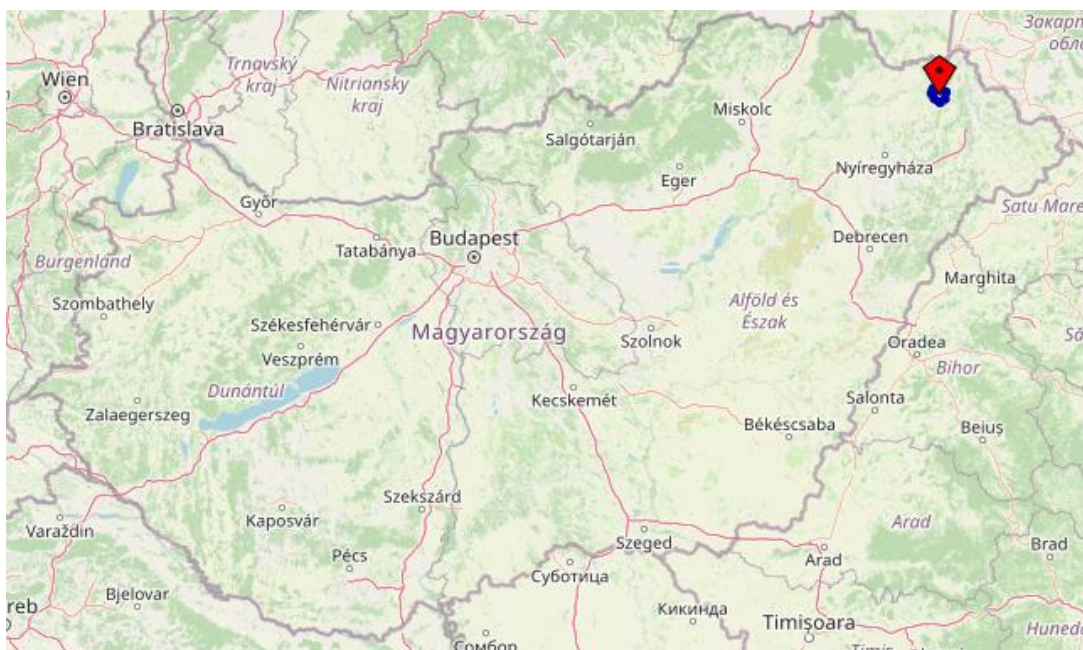
2.6. Kisvárdai város bemutatása

A Kisvárdai bemutatásáról szóló rész a szakdolgozatomban először a város múltját, történelmét tárgyalja röviden, majd áttekinti a kulturális és társadalmi élet jelenlegi helyzetét. Ezt követően bemutatásra kerül a Kisvárdai Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS), amely a város fejlesztési terveit és céljait foglalja össze.

2.6.1. Kisvárdai város múltjának rövid története

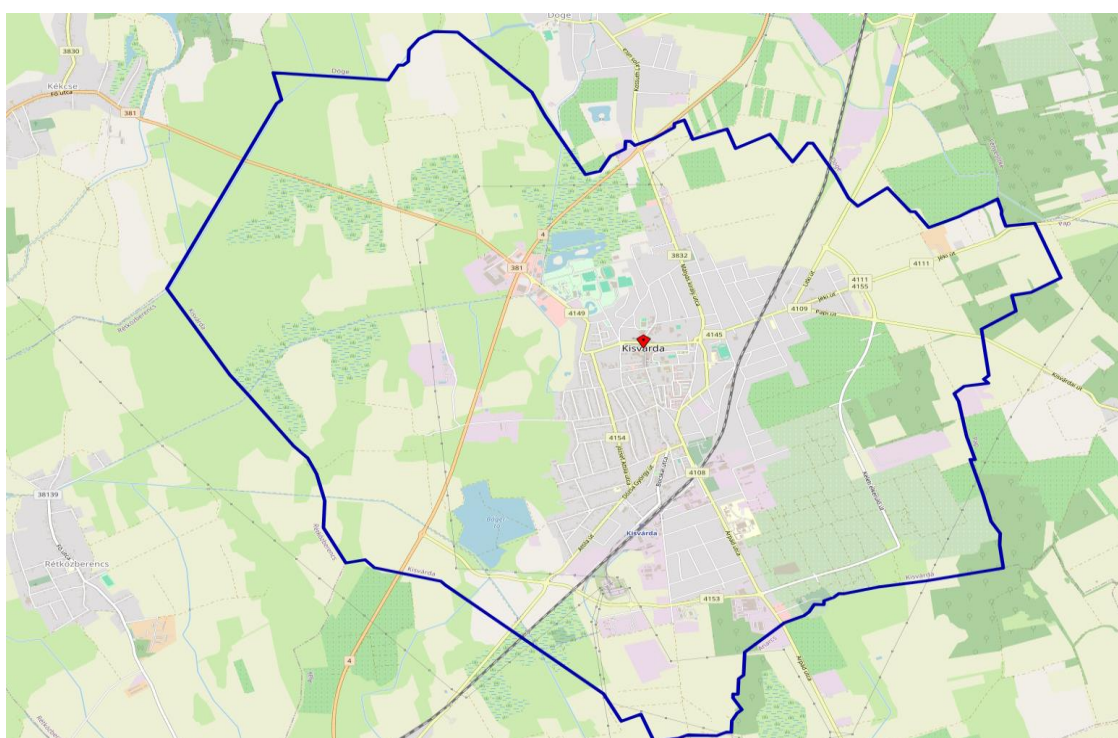
A település neve a magyar vár, erődítményből ered. A középkorban Warda, Warada néven fordul elő az oklevelekben a település neve. Kisvárdai nevében a "Kis" szó a várostól 200 km-re fekvő Nagyváradtól különbözteti meg.

1085-ben Szent László magyar király itt állította meg és győzte le Kutesk kun fejedelem támadását. A fényes győzelem emlékére a településen Szent Péter és Szent Pál apostolok tiszteletére templomot alapított.

2. ábra: Kisvárd elhelyezkedése a térképen

Forrás: <https://data2.openstreetmap.hu/terkep/Kisv%C3%A1rda>

3. ábra: Kisvárd részletes térkép

Forrás: <https://data2.openstreetmap.hu/terkep/Kisv%C3%A1rda>

Kisvárdá egy festői kisváros Magyarországon, amely a Tisza folyó partján található, és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye szívében fekszik. A város gazdag történelmi és kulturális örökséggel rendelkezik, és számos nevezetességgel büszkélkedhet.

2.6.2. Kulturális és társadalmi élet

Az egyik legismertebb látnivalója a városnak a Károlyi-kastély, amely a 18. században épült, és az egyik legszebb barokk épület Magyarországon. A kastélyhoz tartozó angolparkban sétálva az ember lenyűgöző kilátást kap a kastélyról és a Tiszáról.

A városban található még a szecessziós stílusban épült Zsinagóga, amely a város zsidó közösségének történetét meséli el. A Zsinagóga ma már múzeumként funkcionál, és kiállításokat rendeznek benne.

A Tisza-tóhoz közeli helyzete miatt Kisvárdá ideális kiindulópont a horgászok számára, akik a tó gazdag halfajtainak vadászatára érkeznek ide. A városban található halászati múzeum is a Tisza-tó horgászati hagyományait mutatja be.

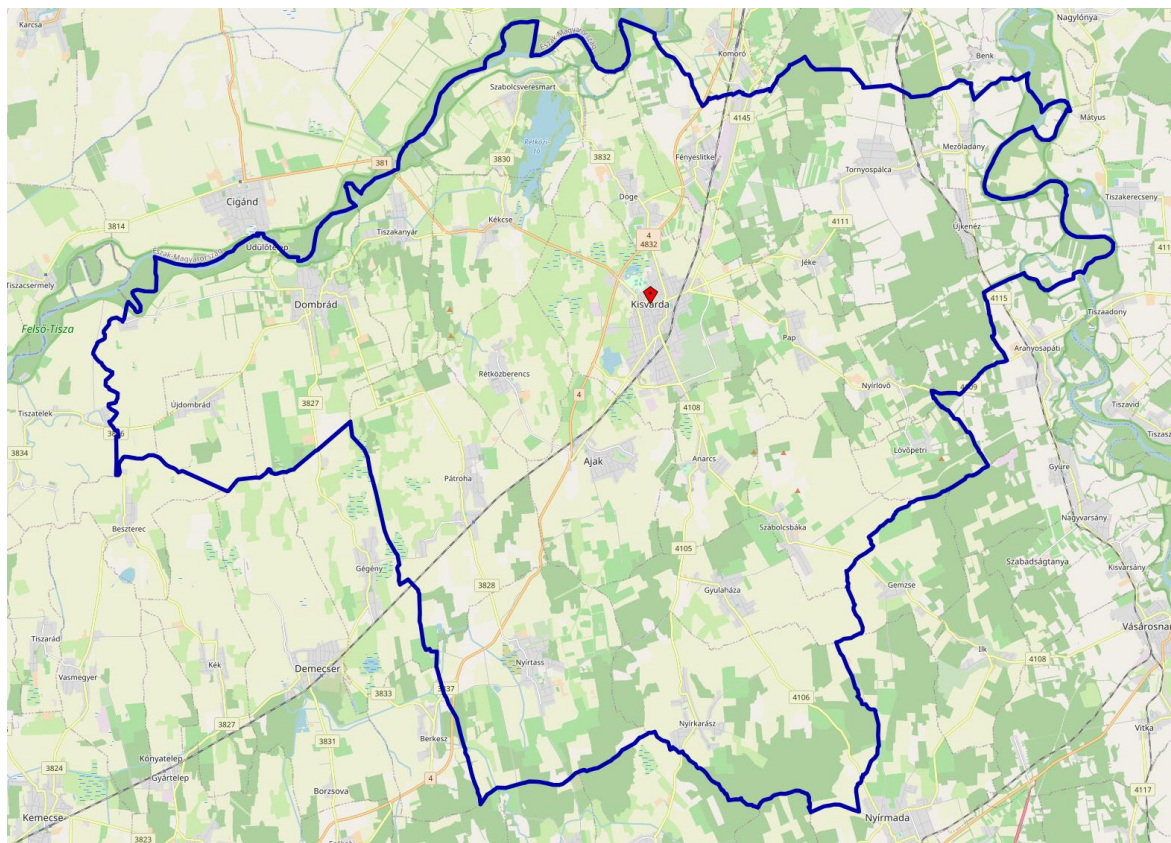
Kisvárdá kulturális élete is kiemelkedő, a városban számos rendezvényt, fesztivált, koncertet és színházi előadást rendeznek az év során. Az egyik legfontosabb esemény a Kisvárdai Nyári Színház, amely kiváló szórakozási lehetőséget kínál a látogatóknak.

A város központjában található Szent István tér számos éttermet, kávézót és üzletet kínál, ahol az emberek élvezhetik a helyi ételeket és italokat, valamint vásárolhatnak szuveníreket.

A város lakosai barátságosak és vendégszeretők, és mindig készek segíteni az ide látogatóknak. A városban könnyen lehet közlekedni, és számos szálláslehetőség áll rendelkezésre a turisták számára.

Kisvárdá egy varázslatos hely, amelyet mindenki, aki Magyarországra látogat, érdemes meglátogatnia. A város gazdag történelmi és kulturális örökséggel rendelkezik, és lenyűgöző természeti szépségei miatt is vonzó a turisták számára.

A Kisvárdai járás Magyarország északkeleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található. A járás központja Kisvárdá városa, amely mintegy 15 000 lakossal a vármegye egyik legnagyobb települése és az észak-keleti régió egyik fontos központja. A járás területe mintegy 523,1 km², és 23 települést foglal magában (Kisvárdá Város honlapja, 2024).

4. ábra: Kisvárdai járás térképe

Forrás:

<https://data2.openstreetmap.hu/hatarok/hatarok.php?hatar=Kisv%C3%A1rdai+j%C3%A1r%C3%A1s>

Területe az Alföld és a Nyírség határán helyezkedik el, amely két eltérő természeti régió találkozásának helyszíne. A Tisza folyó is áthalad a járás területén, amely a térség egyik fontos vízi útvonala. A területen található természeti kincsek közé tartozik a Baktai Tájvédelmi Körzet és a Bodrogi Tájvédelmi Körzet is, amelyek védett területek.

Gazdasága a mezőgazdaságra és az élelmiszeriparra épül, és a területen található mezőgazdasági termelők számos növény- és állattenyésztési ágazatban tevékenykednek. A járásban termelik a híres szabolcsi almát, valamint más gyümölcsöket, mint például a cseresznyét és a meggyet is. Az élelmiszeripar szerepe is kiemelkedő a járásban, hiszen számos élelmiszeripari cég található a környéken, amelyek például a húsfeldolgozást vagy az édességgyártást végzik (Kisvárdai Város honlapja, 2024).

Az ipar és a szolgáltatások is jelen vannak a területen, és a Kisvárdai Ipari Parkban számos vállalkozás tevékenykedik. A szolgáltatások terén a kiskereskedelmi ágazat és a turizmus a jellemző a kisebb településeken és Kisvárdán is. A Kisvárdai vár, a Rákóczi-vár

és a környékbeli falvakban található régi templomok és népi építészeti emlékek turisztikai látványosságok, amelyek vonzóvá teszik a régiót a turisták számára.

Jelentős kulturális és sport rendezvények is megrendezésre kerülnek évente. Az egyik legfontosabb esemény a Kisvárdai Nyár elnevezésű programsorozat, amely során koncertek, színházi előadások, sportrendezvények és gasztronómiai fesztiválok várják a látogatókat. A járásban található sportklubok közül kiemelkedő a Kisvárdai Master Good FC labdarúgócsapata, amely az NB I-ben szerepel (Kisvárdai Város honlapja, 2024).

5. ábra: Kisvárdai Master Good Kft.

Forrás: <https://diningguide.hu/tag/mastergood/>

A Kisvárdai járás kulturális élete is gazdag és sokszínű. A járásban található számos kulturális intézmény, köztük múzeumok, galériák és könyvtárak, amelyek kínálnak számos programot a lakosságnak és a látogatóknak egyaránt. A Kisvárdai Városi Múzeum állandó kiállításai a helyi történelem és kultúra bemutatására szolgálnak, míg a Kisvárdai Művelődési Központ és Könyvtár sokféle kulturális programot szervez, köztük koncerteket, színházi előadásokat, filmvetítéseket és irodalmi esteket.

Az infrastruktúrája is fejlett, hiszen a területet átszelik az M3-as autópálya és az 4-es főút, amelyek lehetővé teszik a könnyű és gyors közlekedést a vármegye más részei és Budapest között. A Kisvárdai vasútállomás az országos vasúthálózat része, és számos vonat jár a főváros és a környékbeli települések között. A járásban található egészségügyi és oktatási intézmények is magas színvonalúak és jól felszereltek.

A terület gazdag természeti kincsekben, és számos lehetőséget kínál az agrárium, az ipar, a szolgáltatások és a turizmus területén. A lakosság aktív életet él, és számos kulturális és sporteseményt szerveznek a régióban (Kisvárdai Város honlapja, 2024).

2.6.3. Kisvárdai Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)

Kisvárdai Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó középtávú dokumentum, amely világosan meghatározza a város fejlesztési céljait és az elérendő eredményeket. Az ITS célja, hogy stabil és átgondolt stratégiai irányvonalat biztosítson Kisvárdai számára, figyelembe véve a város társadalmi, gazdasági és környezeti adottságait, valamint az Európai Unió forrásainak hatékony felhasználásának lehetőségeit. Kisvárdai az Alföld medence északkeleti részén található, Záhony határátkelő közelében, ami stratégiai fontosságot ad a városnak. Jelenleg 16 888 fő a lakónépessége, de az elmúlt évtizedben csökkenő tendenciát mutatott. A negatív migrációs egyenleg és a természetes fogyás miatt a város népessége folyamatosan csökken, ami különösen a fiatalok arányának csökkenésében és az időskorúak arányának növekedésében nyilvánul meg (ITS Konzorcium, 2024).

Kisvárdai gazdasága diverzifikált, de a vállalkozások többsége tőkeszegény, ami gátolja a növekedést és a munkahelyteremtést. A városban 3198 regisztrált vállalkozás van, ebből 1080 működő vállalkozás (2012). A legtöbb vállalkozás a kereskedelem, gépjárműjavítás és élelmiszeripar területén működik. Kisvárdai gazdasági szerepe a vármegyei területfejlesztési programban decentrumként van meghatározva, ami a helyi gazdasági potenciál jelentőségét tükrözi.

Kisvárdai infrastrukturális ellátottsága magas szintű. A város közlekedési kapcsolatai kiválóak, különösen a 4. számú főútnak és a Záhony-Nyíregyháza vasúti fővonalnak köszönhetően. A közművesítettség szinte teljes körű: a vízellátás, szennyvízkezelés, gáz- és villamosenergia-ellátás jól kiépített, bár a szennyvízhálózatra való rákötés és a közlekedési infrastruktúra fejlesztése még szükséges (ITS Konzorcium, 2024).

Az elmúlt években Kisvárdai lakossága sajnos jelentősen csökkent. A statisztikák szerint az elmúlt 10 évben több mint 890 ember hagyta el a várost, ami durván 6,7%-os csökkenést jelent. 2001-től kezdve a város népsűrűsége is folyamatosan csökkent, és a 2011-es adatok szerint már csak 473 fő/km² volt. Ez nagyrészt annak köszönhető, hogy a születések száma visszaesett, miközben a halálozások száma egyre magasabb lett. Ráadásul a fiatalok közül sokan elköltöznek a nagyobb városokba, mint például Nyíregyháza vagy

Debrecen, mivel ott több munkalehetőség van, és összességében jobb életfeltételeket találnak.

Kisvárdai népessége előregedik, mivel egyre kevesebb fiatal marad a városban, és főleg az idősebbek száma növekszik. Ez különösen aggasztó, mert hosszú távon a város fejlődése és fenntarthatósága is kérdésessé válhat, ha nem sikerül megállítani ezt a tendenciát. A fiatalok elvándorlása érthető, hiszen a helyi munkaerőpiac nem elég vonzó. Bár a nagyobb cégek jelenléte valamennyire stabilizálja a helyzetet, a kisebb vállalkozások gyakran küzdenek anyagi problémákkal, és nem tudnak elég munkahelyet teremteni.

Egy megoldás lehetne az ipari parkok kialakítása, mivel Kisvárdai elhelyezkedése kifejezetten jó, és az autópálya, valamint a vasúti kapcsolatok miatt könnyen megközelíthető. Ez vonzó lehetne befektetők számára, és több munkahelyet teremtené, ami segíthetne megállítani az elvándorlást. Ezen kívül az önkormányzat is nagy hangsúlyt fektet a civil szervezetek támogatására, mivel ezek a csoportok fontos szerepet játszanak a közösségi élet szervezésében és a város szociális rendszerének működtetésében (ITS Konzorcium, 2024).

Az infrastrukturális fejlesztések folyamatosan zajlanak, és az önkormányzat arra törekszik, hogy a közszolgáltatások, például az oktatás és az egészségügy, mindenki számára elérhetőek és jó színvonalúak legyenek. Az oktatási intézmények korszerűsítése is folyamatban van, ami hosszú távon segítheti a helyi munkaerő-utánpótlást. Az egészségügyi ellátás szintén fontos tényező a város életében. A városban működő Felső-Szabolcsi Kórház biztosítja az egészségügyi ellátást, amely nemcsak a helyi lakosok, hanem a környező települések számára is elérhető (ITS Konzorcium, 2024).

A fontosabb kulcsprojektek egyike Kisvárdán a vár fejlesztése, amely komoly felújításon megy keresztül. Ez a város egyik legfontosabb nevezetessége. A projekt során a várrom külső és belső részeit újítják fel, valamint a környező területeket is rendbe teszik. Ide tartozik új parkolók létrehozása és az elhanyagolt területek rendezése, beleértve a Vártó környezetét is. A vár a Nemzeti Örökség része, és fontos turisztikai célpont mind a helyiek, mind az ide látogatók számára. Az országos túraútvonal egyik állomása, és nyári színházi előadások helyszíne is, ami különösen népszerű a környéken. A fejlesztés becsült költsége 425-450 millió forint.

A város egyik nagy célja, hogy támogassa a helyi fiatalokat a vállalkozóvá válásban. Az új inkubációs központ, amelyet egy barna mezős területen építenének fel, különféle műhelyeket, irodákat és tárgyalótermeket foglalna magában. A tervek szerint lakatos, bádogos, asztalos, web-design és kreatív műhelyek lennének itt elérhetőek, teljes

gépesítéssel. A központba bekerülő vállalkozások három éven keresztül dolgozhatnak a műhelyekben, ez idő alatt pedig marketing- és könyvelési segítséget is kapnak, hogy megerősödjének. Az önkormányzat ezen kívül támogatást nyújt az első hat hónapban a foglalkoztatásban is. A projekt becsült költsége 300 millió forint.

A Várfürdő teljes felújítása szintén a város egyik kulcsprojektje. A tervek között szerepel a fürdő épületének rekonstrukciója, vízgyógyászat és wellness központ kialakítása, valamint különböző élménymedencék megépítése. Emellett szabadtéri gyógymedencék és egy fitness-centrum is helyet kapna. Ez a fejlesztés nem csak a helyi lakosság számára jelentene új lehetőségeket a kikapcsolódásra, hanem a turizmust is fellendíthetné. A projekt becsült költsége 3 milliárd forint.

A városban található oktatási intézmények energiafogyasztása nagyon magas, ezért a fejlesztési tervek szerint napkollektoros rendszereket telepítenének több helyszínen. A cél az intézmények energiaigényének csökkentése és az üvegházhatású gázok kibocsátásának visszafogása. A projekt részeként több iskola és óvoda, valamint szociális intézmények újulnának meg. A beruházás becsült költsége 1 milliárd forint (ITS Konzorcium, 2024).

3. Saját vizsgálat

A következő részben részletesen ismertetem saját vizsgálatomat, valamint kutatásom célkitűzéseit. Ezen túlmenően bemutatom a kutatási kérdéseimet és hipotéziseimet, amelyek alapját képezik a vizsgálatnak.

3.1. Kutatási célok, kutatási kérdések és hipotézisek

A kutatásom során négy fő hipotézist fogalmaztam meg, amelyekkel a Kisvárdai fejlesztési lehetőségeit kívánom vizsgálni. Ezek a hipotézisek a város gazdasági, demográfiai és társadalmi helyzetére épülnek, figyelembe véve a különböző külső és belső tényezők hatásait. Célom, hogy rávilágítsak a város fejlődési irányaira, a kihívásokra, valamint a jövőbeni lehetőségekre. A következő hipotézisek alapján próbálom megérteni, hogy milyen változások történtek az elmúlt években, és ezek hogyan hatnak Kisvárdai fejlődésére.

Az alábbi hipotéziseket fogalmaztam meg a kutatásommal kapcsolatban:

Hipotézis 1: A 2013-2023 közötti vizsgált években a kisvárdai ingatlanárak növekvő tendenciája figyelhető meg.

Hipotézis 2: Kisvárdai területi elhelyezkedésének köszönhetően az orosz-ukrán konfliktushelyzet 2013-2023 között negatívan befolyásolta a város népességszámát.

Hipotézis 3: A 2013-2023 közötti időszakban megvalósult munkahelyteremtő beruházások hozzájárultak a munkanélküliség csökkenéséhez Kisvárdán.

Hipotézis 4: A vizsgált időszakban, 2013 és 2023 között, Kisvárdai népességének struktúrája fiatalodik, mivel egyre több fiatal család döntött a városban való letelepedés mellett.

3.2. A vizsgálat körülményei

A primer kutatásom során egy kérdőív segítségével gyűjtöttem össze a lakosság véleményét Kisvárdai fejlesztési lehetőségeiről. A kérdőív kitöltői közvetlenül érintettek a város életében, így az ő visszajelzéseik alapján tudtam felmérni, hogy milyen változásokat érzékeltek az utóbbi években. A szekunder kutatásomhoz pedig az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből (TeIR) származó adatokat használtam fel. Ez egy tízéves időszakra vonatkozó statisztikai adatokat tartalmaz, amiket elemeztem, hogy jobban megértsem a város gazdasági és demográfiai folyamatait.

3.3. Kutatási módszerek és a minta bemutatása

A kérdőíves kutatás egy jól meghatározott keretek között működő módszer, amely nagyban megkönnyíti a begyűjtött adatok értelmezését. A kérdőívet, mint mérőeszközt használjuk az adatgyűjtés során. A kérdőív összeállításakor fontos betartani bizonyos alapelveket, például kerülni kell a kétértelmű kérdéseket, figyelni a megfelelő kérdések sorrendjére és kompetenciájára, valamint ügyelni arra, hogy ne befolyásoljuk a válaszadókat. Ezenkívül biztosítani kell a válaszadóknak a tagadás lehetőségét, minimalizálni a bizalmatlanságot, és figyelembe venni a kérdőív hosszát és megjelenését, hogy az ne legyen megterhelő.

A szekunder kutatás során a TeIR-ből letöltött adatokat dolgoztam fel és elemeztem Excel táblázatok segítségével. A kutatásomhoz egy tízéves időintervallumot választottam, mivel ez az időtáv segít jobban kiemelni a területi folyamatok változásait. Az elemzést a 2013 és 2023 közötti adatokra alapoztam, hogy jól látható legyen, milyen tendenciák jellemezték az adott időszakot.

3.4. Primer kutatás eredményei

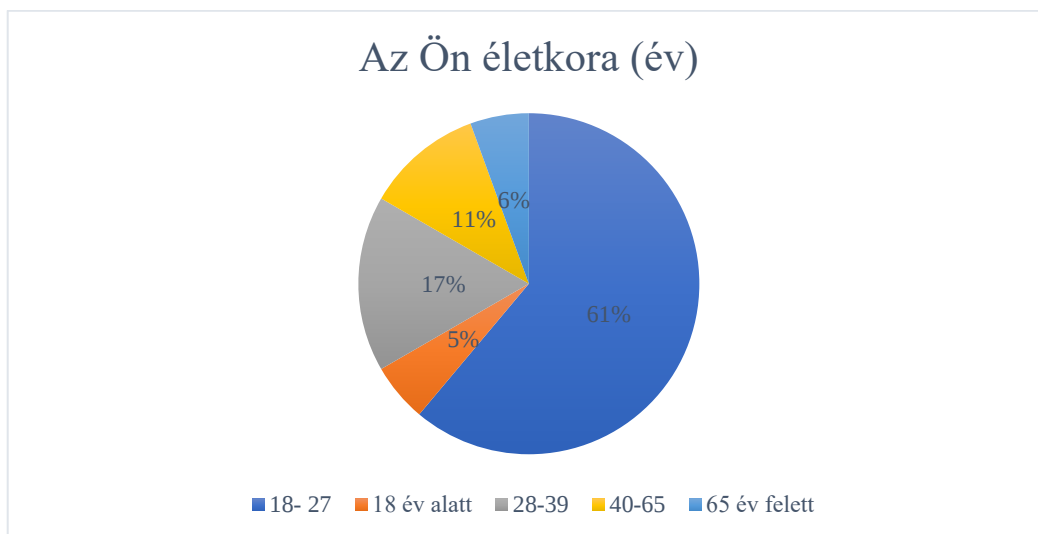
A primer kutatásom célja, hogy megismerjem az emberek véleményét Kisvárdáról és az ott tapasztalt fejleményekről. A kutatás középpontjában egy kérdőív áll, amely a város ingatlanpiaci helyzetére, munkahelyteremtési lehetőségeire és általános életminőségére vonatkozó kérdéseket tartalmaz. A válaszadók visszajelzései segítenek megérteni, hogyan látják a város fejlődését és a helyi körülményeket. Az eredmények alapot adhatnak Kisvárdra jövőbeli fejlesztési irányainak megtervezéséhez és a lakossági igények jobb kielégítéséhez.

3.4.1. Kérdőív elemzés

A kérdőívet az online közösségi felületeken osztottam meg annak reményében, hogy minél több emberhez eljut. Google Űrlap segítségével alkottam meg a felületet, amelyben 19 kérdés volt elérhető. Kutatásomban demográfiai és statisztikai jellegű kérdésekre is kerestem a választ, valamint arra voltam kíváncsi, hogy a lakosság milyen kapcsolatban áll a várossal. Emellett érdeklődtem a lakosság véleménye iránt a város jövőjével kapcsolatban is. A 108 válasz alapján egy átfogó képet kaptam a város lakosainak kor- és foglalkozási összetételéről, valamint a várossal való kapcsolatukról és elvárásaikról.

Az alábbi ábra azt mutatja, hogy a kitöltők több mint fele, 61%-a a fiatal felnőttek, azaz a 18-27 év közötti korcsoportba tartozik. Ez arra utalhat, hogy a városban élők közül

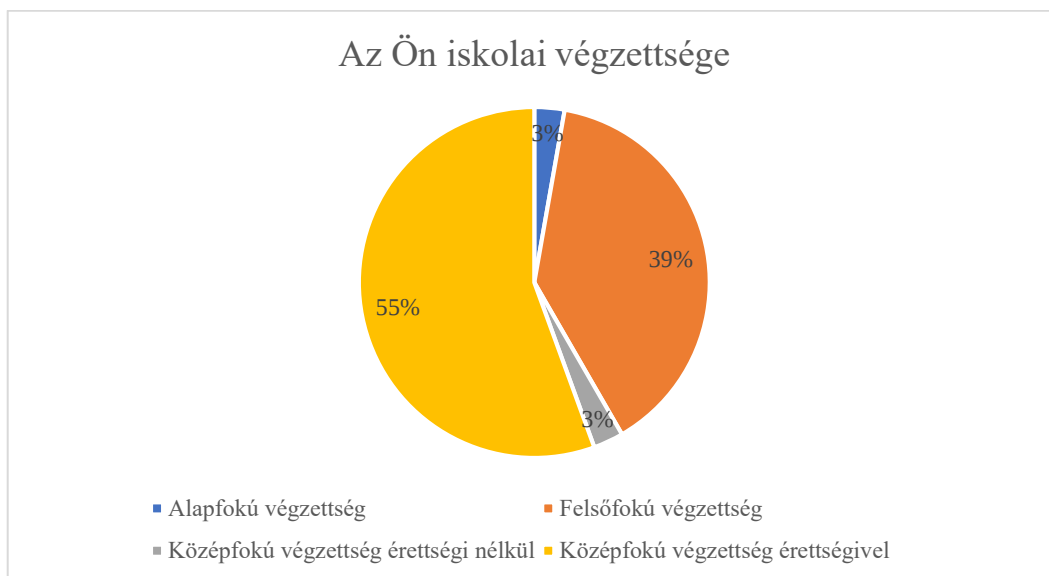
sok fiatal aktívan részt vesz a közösségi életben, és érdekli őket a város jövője. Ugyanakkor a 40-65 év közötti korosztály is jelentős arányban képviselteti magát, ami az idősebb generáció véleményét is hangsúlyozza a város fejlesztésével kapcsolatban.

6. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Az Ön életkora (év)

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

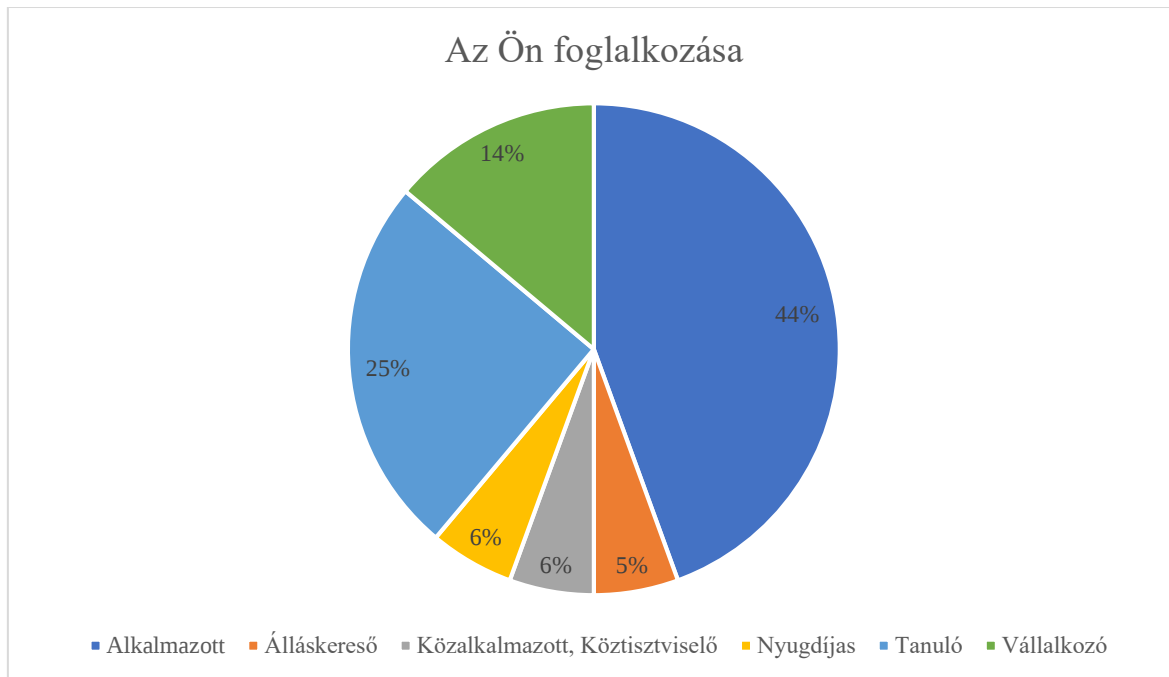
A foglalkozásoknál az alkalmazottak aránya a legmagasabb, 44%, míg a tanulók is jelentős arányt képviselnek, 25%-kal. Ez szintén arra utalhat, hogy a város lakossága jellemzően aktív, dolgozó vagy tanuló emberekből áll, akik hosszú távon hozzájárulnak a város fejlődéséhez.

7. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Az Ön iskolai végzettsége

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

A végzettség tekintetében a kitöltők 55%-a középfokú végzettséggel rendelkezik érettségivel, míg 39%-uk felsőfokú végzettséget szerzett. Ez azt mutatja, hogy a város lakossága általában magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik, ami pozitív jel a munkaerőpiac és a gazdasági fejlődés szempontjából.

8. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Az Ön foglalkozása

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

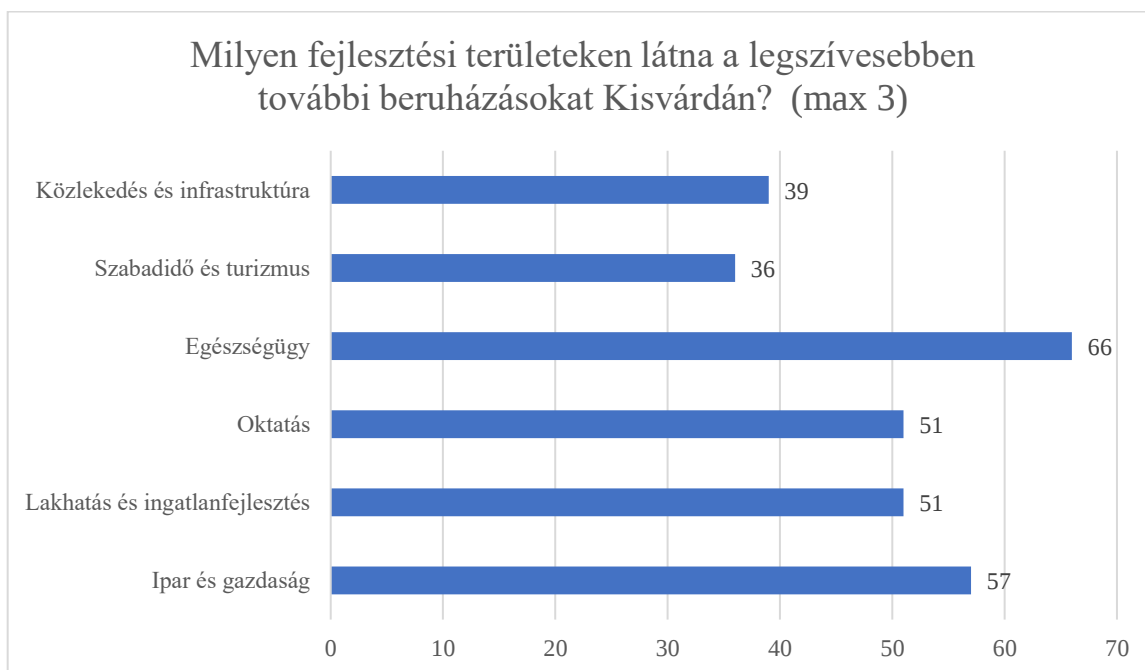
A foglalkozásoknál az alkalmazottak aránya a legmagasabb, 44%, míg a tanulók is jelentős arányt képviselnek, 25%-kal. Ez szintén arra utalhat, hogy a város lakossága jellemzően aktív, dolgozó vagy tanuló emberekből áll, akik hosszú távon hozzájárulnak a város fejlődéséhez.

A 7. ábrán diagram alapján az látható, hogy a válaszadók többsége kifejezetten szeret a településen élni. A legnagyobb arányban, 36 fő, a 5-ös skálán adta meg a pozitív véleményt, ami egyértelműen jelzi, hogy elégedettek a lakók a településsel. A következő legmagasabb kategóriában, a 4-es értéknél is jelentős számú, 33 fő vélekedett hasonlóan. Ezzel szemben nagyon kevesen, mindössze 3-3 fő adta a legalacsonyabb értéket, ami azt mutatja, hogy csak minimális elégedetlenség tapasztalható. Összességében a lakosok többsége jól érzi magát a településen, bár még van néhányan, akik inkább közepes szinten értékelték az itt való életet.

9. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Mennyire szeret a településen élni?

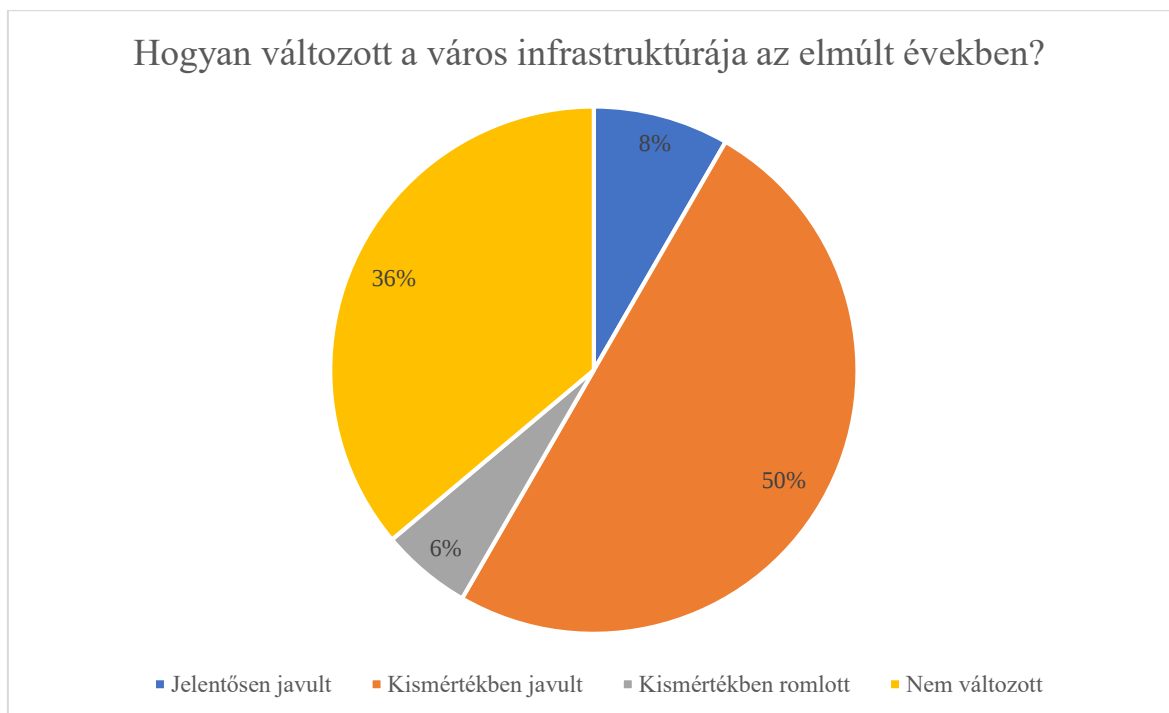
Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

10. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Milyen fejlesztési területeken látna a legszívesebben további beruházásokat Kisvárdán? (max 3)

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

A fejlesztési igényeket tekintve az egészségügy vezet, amely a kitöltők 66 szavazata szerint prioritást élvez. Az oktatás és a lakhatás szintén kiemelkedő fontosságúak, mindkettő 51 szavazatos támogatottsággal bír. Ezek az adatok világosan mutatják, hogy a város lakossága nagy hangsúlyt fektet az életminőség javítására és a közszolgáltatások színvonalának növelésére.

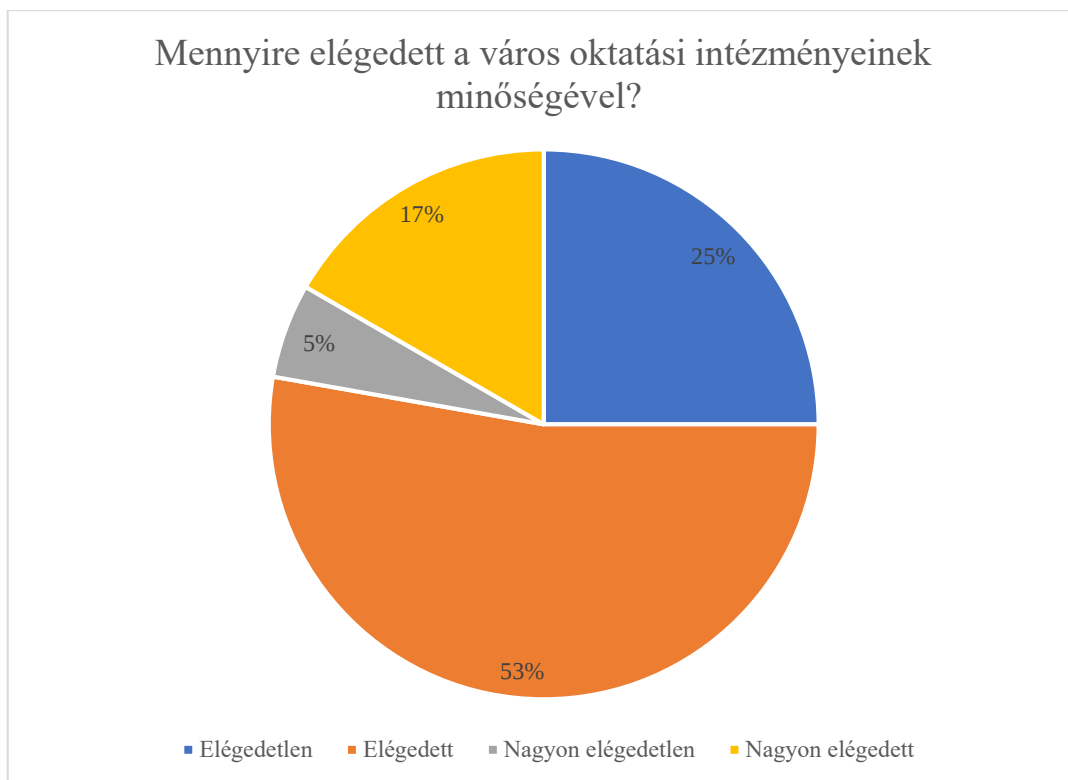

11. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Hogyan változott a város infrastruktúrája az elmúlt években?

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

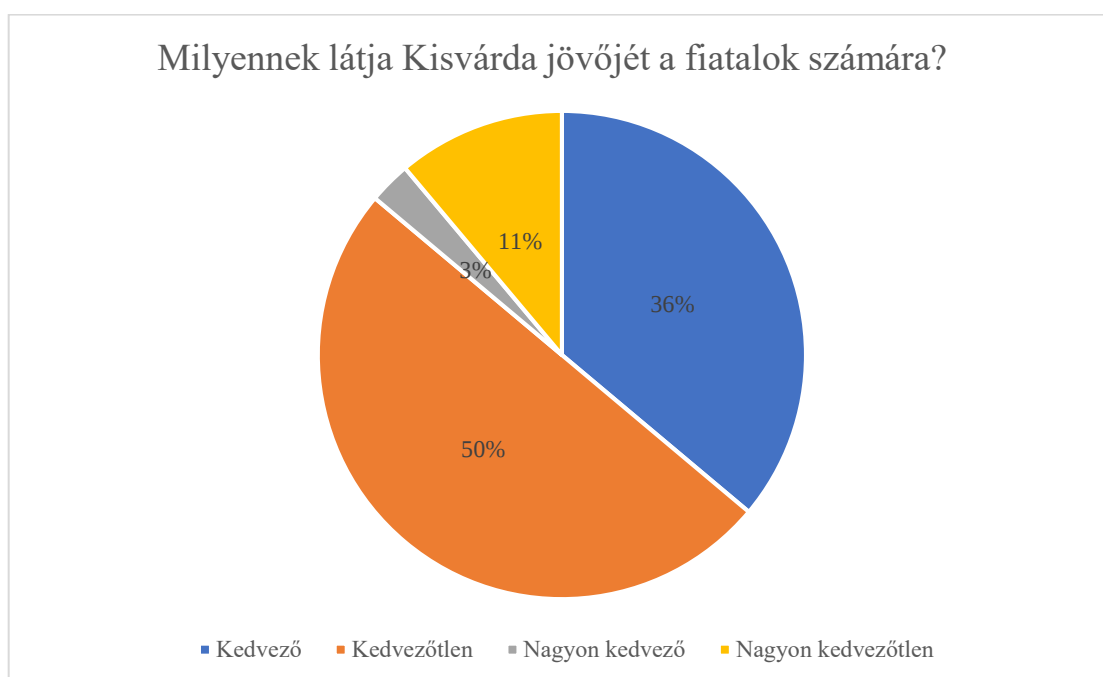
A kérdőív egy másik részében a válaszadók fele úgy érzi, hogy az infrastruktúra kissé javult az elmúlt években, de 36%-uk szerint nem történt jelentős változás. Ez arra utal, hogy van még tér a fejlődésre, különösen az infrastruktúra és a közlekedés terén.

Az alábbi ábrán oktatási intézmények minőségével kapcsolatban a válaszadók több mint fele elégedett (53%), bár 25%-uk elégedetlen. Ez jelzi, hogy míg az oktatási rendszer összességében pozitív megítélésnek örvend, van még tér a javításra, különösen a minőségi szempontok terén.

12. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Mennyire elégedett a város oktatási intézményeinek minőségével?

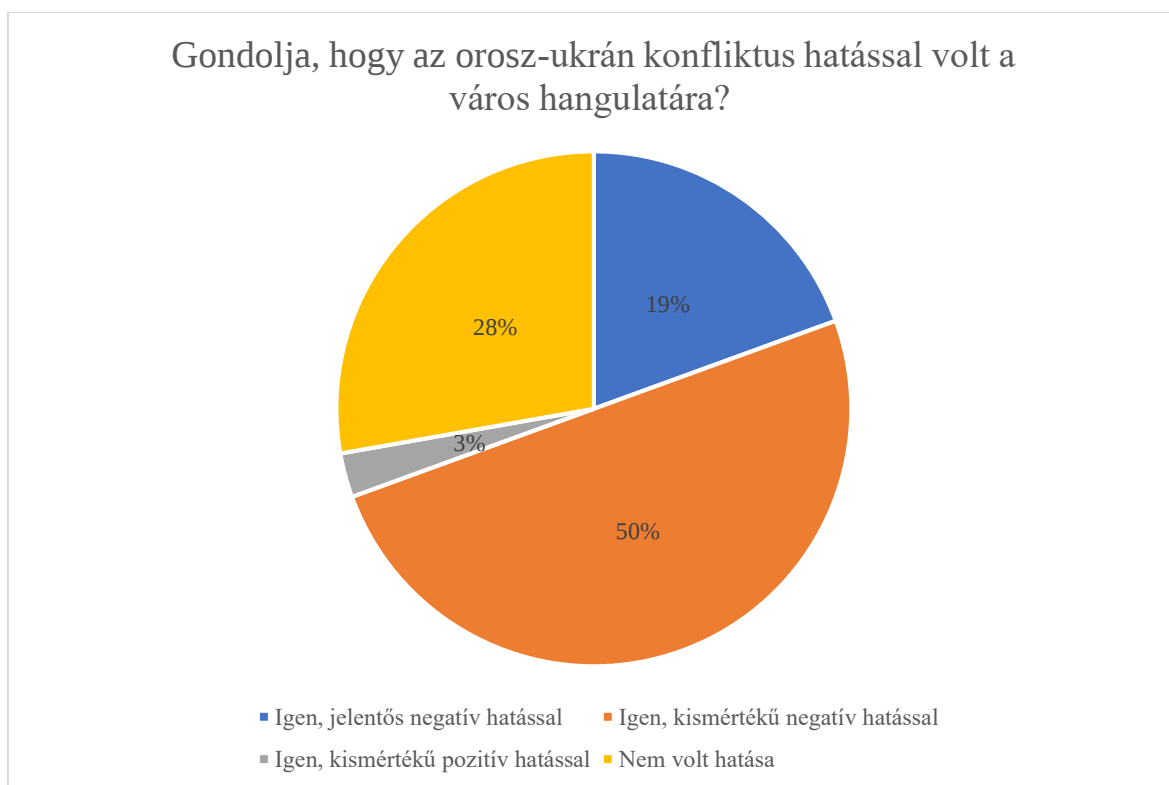
Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

13. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Milyennek látja Kisvárdát a fiatalok számára?

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

A Kisvárdai város jövőjével kapcsolatos kérdőív egyik kérdése arra irányult, hogy a válaszadók hogyan látják a település kilátásait a fiatalok számára. A válaszok alapján egyértelmű megoszlás figyelhető meg. A kitöltők 50%-a kedvezőtlennek tartja a város jövőjét a fiatalok számára, ami aggasztó képet fest a város fejlődési irányáról, legalábbis ezen korcsoport lehetőségeit illetően. Ezzel szemben a válaszadók 36%-a kedvezőnek ítéli meg a város jövőjét, ami arra utal, hogy van egy jelentős réteg, amely optimistán tekint a település fejlődésére, és úgy érzi, hogy a fiatalok számára is biztosítottak a lehetőségek. Csak 11% gondolja, hogy nagyon kedvezőtlen a helyzet, míg mindössze 3% nyilatkozott úgy, hogy nagyon kedvezőnek látja a fiatalok jövőjét Kisvárdán.

14. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Gondolja, hogy az orosz-ukrán konfliktus hatással volt a város hangulatára?

Forrás: Google Űrlapok diagram, mely a saját online kérdőív adatai alapján készült, 2024

A kérdőív egyik fontos kérdése arra vonatkozott, hogy a válaszadók szerint az orosz-ukrán konfliktus milyen hatással volt Kisvárdai város hangulatára. Az eredmények szerint a válaszadók fele (50%) kismértékű negatív hatást érzékelt, míg további 19% jelentős negatív hatásról számolt be. Ez összességében azt mutatja, hogy a város lakossága jelentős részben negatívan érezte a konfliktus hatásait, valószínűleg a közelsége és a geopolitikai helyzet következtében. Ezzel szemben a válaszadók 28%-a úgy nyilatkozott, hogy a konfliktusnak

nem volt hatása a város hangulatára, ami arra utal, hogy vannak olyan lakosok, akik kevésbé érezték közvetlenül a helyzet következményeit. Érdekes módon, bár nagyon kis arányban (3%), voltak olyan válaszadók is, akik szerint a konfliktus kismértékű pozitív hatást gyakorolt. Ezek az eredmények jól tükrözik a vegyes reakciókat, amit a helyi közösség érezhetett a nemzetközi helyzetre reagálva.

15. ábra: Szófelhő: milyen három szóval jellemzi Kisvárdát

Forrás: Saját szerkesztés, a saját online kérdőív adatai alapján, 2024

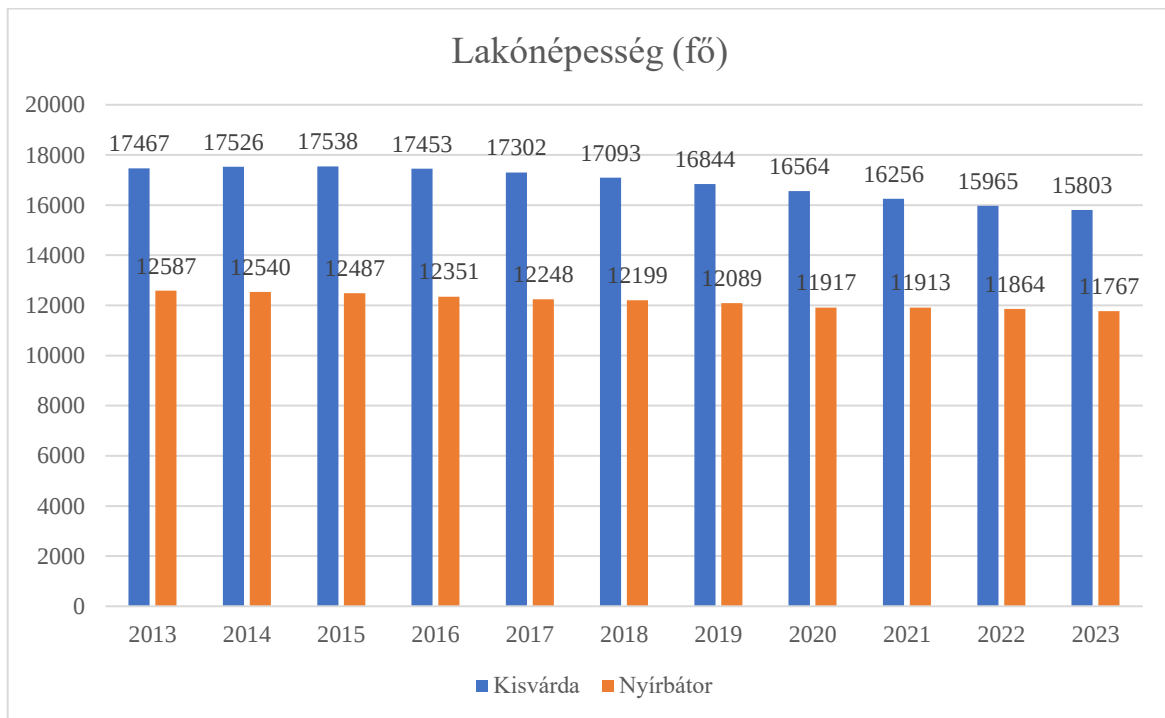
A 15. ábrán látható szófelhő Kisvárdá jellegzetességeit és a városhoz kapcsolódó asszociációkat ábrázolja. A szófelhő vizuálisan kiemeli a válaszadók által leggyakrabban említett kulcsszavakat és témákat, ezáltal átfogó képet ad a közvélemény főbb gondolatairól és hangulatáról. A legnagyobb betűvel kiemelt „Foci” és „Határmenti” szavak a város két fontos jellemzőjére utalnak: a helyi futball szeretetére és a város földrajzi elhelyezkedésére, mivel Kisvárdá az ország keleti határán fekszik. A „Nyugalom” és „Csendes” kifejezések azt sugallják, hogy a város egy békés, családi környezetet kínál lakóinak. A „Rendezett” és „Barátságos” szavak Kisvárdá rendezett városképére és az ott élők közösségi összetartására utalnak. Az „Otthon” és „Család” kifejezések pedig azt jelzik, hogy a város lakóinak számára fontos az otthon biztonsága és a család központi szerepe. A „Vár” szó a

város történelmi nevezetességeire utal. A szófelhő Kisvárdát egy csendes, családi, de futball iránt lelkes városként mutatja be, amely a határ közelsége miatt is különleges.

3.5. Szekunder kutatás eredményei

A szekunder kutatásom célja Kisvárdá és Nyírbátor társadalmi és gazdasági mutatóinak átfogó összehasonlítása, hogy jobban megérthessem a két város fejlődési tendenciáit az elmúlt évtized során. Nyírbátorral azért hasonlítottam össze Kisvárdát, mert a két város földrajzilag és gazdaságilag hasonló helyzetben van az Észak-Alföld régióban, és mindkettő járási székhely. Mindkét város hasonló demográfiai és infrastrukturális adottságokkal rendelkezik, valamint jelentős regionális szerepük van. Ezen kívül Nyírbátor is olyan település, amely gazdasági fejlődésen ment keresztül az elmúlt években, így megfelelő alapot nyújt a Kisvárdával való összehasonlításhoz a településfejlesztés és gazdasági mutatók tekintetében. A kutatás középpontjában a lakossági adatok, a foglalkoztatottság, a munkahelyteremtési beruházások, valamint az ingatlanpiaci folyamatok állnak, melyek mind meghatározó szerepet játszanak egy város fejlődésében. A lakosság számának alakulása különösen fontos, hiszen a demográfiai változások jelentős hatással lehetnek a városok gazdaságára, az ingatlanárakra, és a munkaerőpiac helyzetére. Ezen túlmenően a foglalkoztatottság és a munkahelyteremtés vizsgálata révén képet kaphatunk arról, hogy a gazdasági fejlesztések hogyan járultak hozzá a munkanélküliség csökkentéséhez, illetve milyen hatással voltak a helyi lakosság életkörülményeire. Az elemzés során a Kisvárdáról és Nyírbátorról származó hivatalos statisztikai adatokat Excel-táblázatokban dolgoztam fel, amelyek alapján részletesen vizsgálom a két város közötti hasonlóságokat és különbségeket. Ezen adatok elemzése lehetőséget ad arra, hogy átfogó képet kapjak a két város gazdasági és társadalmi helyzetéről, és ez alapján következtetéseket vonjak le arról, hogyan alakulhat a jövőbeli fejlődésük, illetve milyen irányba érdemes továbbfejleszteniük infrastruktúrájukat és gazdaságukat.

3.5.1. Fontosabb demográfiai mutatók

16. ábra: Lakónépesség száma (fő)

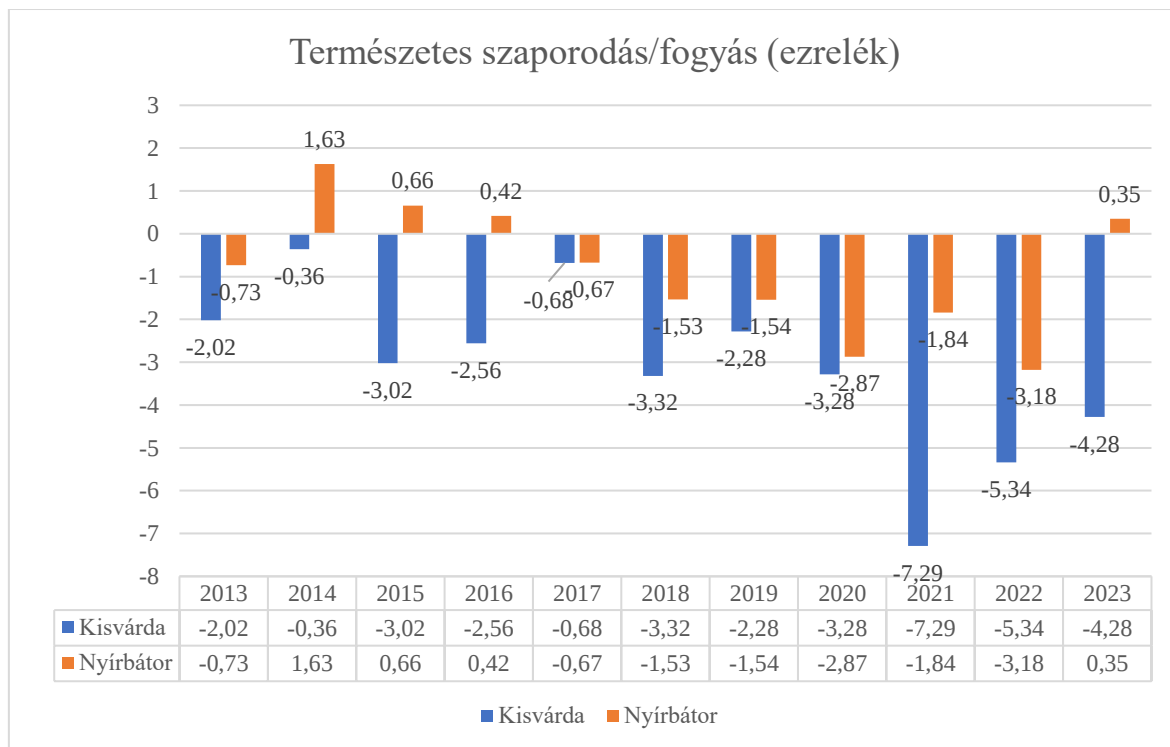
Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Az ábrán Kisvárdá és Nyírbátor lakónépességének alakulása látható a 2013 és 2023 közötti időszakban. Az adatokat érdemes összehasonlítani, hogy megértsük a két város demográfiai trendjeit és azok esetleges összefüggéseit.

Kisvárdá lakossága az elmúlt tíz évben fokozatosan csökkent. 2013-ban a lakónépesség 17 467 fő volt, míg 2023-ra ez 15 803 főre esett vissza. Ez több mint 1 600 fős csökkenést jelent, amely évente egy viszonylag folyamatos, de enyhe csökkenő tendenciát mutat. Az elmúlt években ez a visszaesés látszólag állandó, kisebb-nagyobb ingadozásokkal, de a csökkenés üteme a későbbi években is fennmaradt. Nyírbátor esetében hasonló csökkenés figyelhető meg, bár a város lakossága lényegesen alacsonyabb, mint Kisvárdáé. 2013-ban a lakónépesség 12 587 fő volt, míg 2023-ban 11 767 főre csökkent, ami közel 800 fős visszaesést jelent. Nyírbátorban is megfigyelhető a folyamatos csökkenés, bár itt az ütem valamivel lassabb.

Mindkét város esetében egyértelmű, hogy demográfiai csökkenés figyelhető meg az elmúlt évtizedben. Bár Kisvárdá népességszökkenése nagyobb volumenű, a trendek mindkét városban hasonlóak: folyamatos csökkenés figyelhető meg a lakosság számában. Ez a folyamat részben magyarázható az elvándorlással, a születési arányok csökkenésével,

valamint a környező gazdasági és társadalmi tényezők változásaival. Ez a népességcsökkenés fontos szempont a városok fejlesztési stratégiájának kialakításában, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a lakosság csökkenése hatással lehet az ingatlanárakra, a munkaerőpiacra és a gazdasági fejlődésre is.

17. ábra: Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Az ábra a természetes szaporodás és fogyás alakulását mutatja Kisvárd és Nyírbátor esetében 2013 és 2023 között, ezrelékes formában. Ez a mutató a születések és halálozások különbségét jelenti, és azt mutatja meg, hogy az adott évben a népesség természetes módon gyarapodott vagy csökkent. Az ábrán jól láthatóak a két város közötti különbségek és tendenciák.

Kisvárdán az elmúlt évtizedben folyamatosan negatív természetes szaporodás figyelhető meg, ami azt jelenti, hogy minden évben többen haltak meg, mint ahányan születtek. A legnagyobb csökkenés 2021-ben volt, amikor az érték -7,29 ezreléket mutatott, ami drámai visszaesést jelent. Ezt a visszaesést valószínűleg a COVID-19 járvány okozta halálozási hullám magyarázza, mivel 2020-ban és 2022-ben is jelentős csökkenést láthatunk. Ezek a negatív tendenciák az időszak egészében megfigyelhetők, ami arra utal, hogy Kisvárd népessége természetes úton nem képes fenntartani önmagát, és a csökkenés üteme

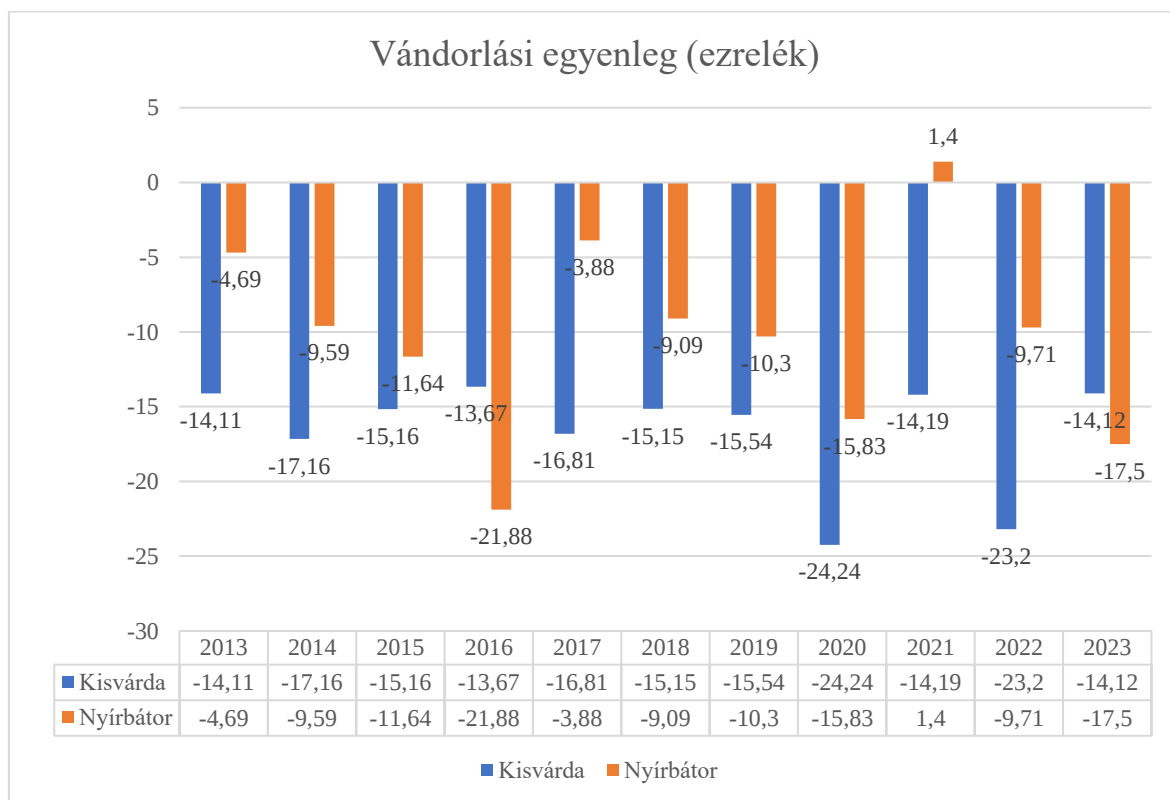
az utóbbi években egyre súlyosbodik. Még a 2017-es kisebb javulás (+0,68 ezrelék) sem volt elég ahhoz, hogy megfordítsa ezt a trendet. Nyírbátor esetében vegyesebb kép tárul elénk. Míg az évtized elején (2013-2016) a város pozitív természetes szaporodással büszkélkedhetett (2014-ben például 1,63 ezrelék), az évek előrehaladtával Nyírbátorban is egyértelmű csökkenés figyelhető meg. 2021-ben itt is drasztikus visszaesés történt (-1,84 ezrelék), valószínűleg szintén a járvány hatásai miatt. Azonban 2023-ban Nyírbátor visszatért egy szerény pozitív tartományba (+0,35 ezrelék), ami arra utalhat, hogy a természetes fogyás folyamata itt némileg stabilizálódhatott.

A két város között jelentős különbség figyelhető meg. Míg Kisvárdá egész időszak alatt negatív természetes szaporodást mutatott, Nyírbátor az évtized első felében pozitív értékeket produkált. Ez arra utal, hogy Nyírbátor demográfiaiag kedvezőbb helyzetben volt egy ideig, de később ő is hasonló negatív tendenciákba csúszott, bár nem olyan mértékben, mint Kisvárdá. A legnagyobb különbség 2021-ben figyelhető meg, amikor Kisvárdá természetes fogyása szinte négyszerese volt Nyírbátorénak. Ezek az adatok fontosak a városok demográfiai helyzetének megértésében, mivel azt mutatják, hogy mindkét város komoly kihívásokkal néz szembe a népességszám természetes fenntartásával. A természetes fogyás hosszú távon komoly hatással lehet a városok gazdaságára és társadalmi struktúrájára is.

Az alábbi ábra a vándorlási egyenleg alakulását mutatja Kisvárdá és Nyírbátor esetében 2013 és 2023 között, ezrelékes formában. A vándorlási egyenleg azt jelzi, hogy egy adott területre hányan költöztek be, illetve hányan költöztek el onnan, és hogy ez a mozgás pozitív vagy negatív hatással volt-e a népesség alakulására.

Kisvárdá esetében az ábra folyamatos negatív vándorlási egyenleget mutat, vagyis minden évben többen költöztek el a városból, mint ahányan érkeztek. A legnagyobb mértékű elvándorlás 2020-ban volt, amikor az egyenleg -24,24 ezreléket ért el. Ez az érték rendkívül magas, és komoly problémát jelez, ami hosszú távon jelentős hatással lehet a város gazdasági és társadalmi szerkezetére. Az ábrából látható, hogy a negatív vándorlási egyenleg szinte folyamatos volt az egész vizsgált időszakban, csupán kisebb változásokkal az évek során. Az elvándorlás jelentős csökkenést eredményezhet a lakosság számában, ami hosszú távon hatással van a helyi munkaerőpiacra, az ingatlanpiacra, valamint a város általános gazdasági helyzetére is. Nyírbátor vándorlási egyenlege hasonlóan negatív tendenciát mutat, de valamivel kisebb mértékben, mint Kisvárdá. Az évek többségében a vándorlási egyenleg mínuszban volt, ami azt jelenti, hogy itt is többen költöztek el, mint ahányan beköltöztek. Különösen 2016-ban figyelhető meg egy kiugróan nagy elvándorlási egyenleg, -21,88

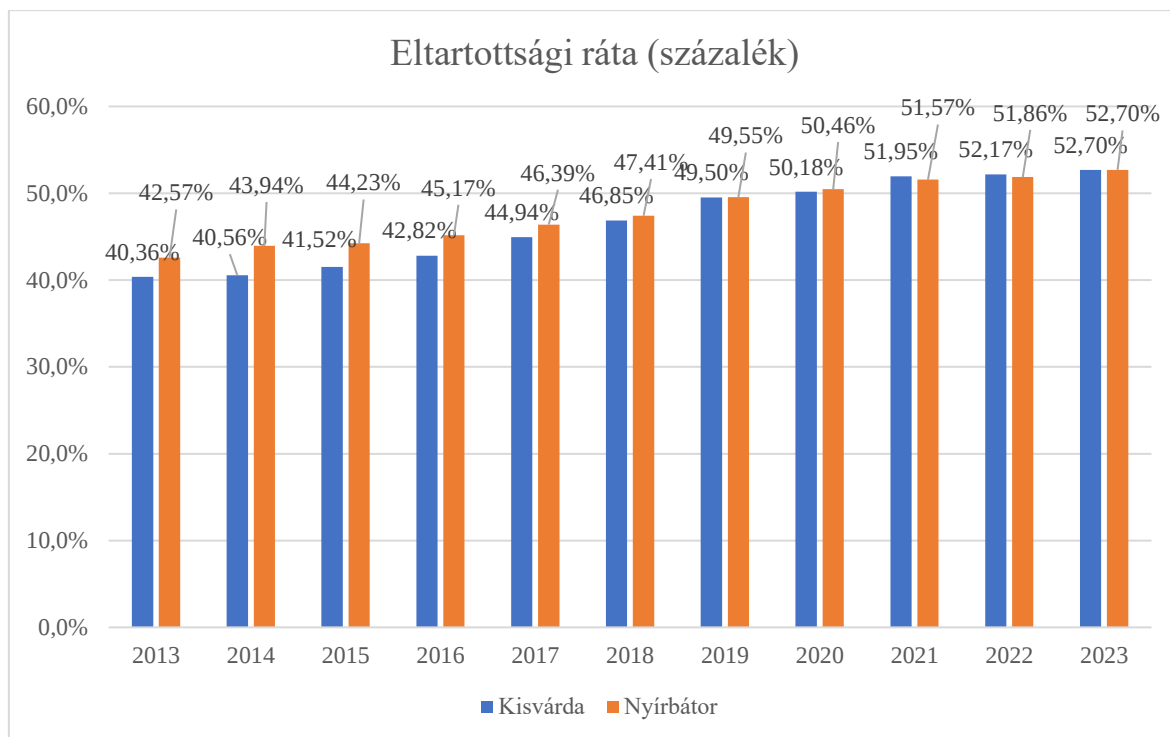
ezrelékkal, ami azt mutatja, hogy ebben az évben Nyírbátor is komoly elvándorlási problémákkal küzdött. Érdekesség, hogy 2021-ben Nyírbátorban pozitív egyenleg figyelhető meg (+1,4 ezrelék), ami arra utal, hogy ebben az évben több ember költözött a városba, mint amennyi elvándorolt. Ez azonban csak egy évig tartott, és a következő években ismét visszatért a negatív tartományba, 2023-ban pedig -17,5 ezreléket ért el, ami egy jelentős visszaesést mutat.

18. ábra Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Mindkét város esetében látható, hogy a vándorlási egyenleg hosszú távon negatív maradt. Kisvárd esetében a negatív trend folyamatosan erősödött, különösen 2020-ban, míg Nyírbátor esetében volt egy rövid fellendülés 2021-ben, de ez nem bizonyult tartósnak. Az elvándorlás mindkét város számára komoly kihívást jelent, hiszen a népesség csökkenése gazdasági és társadalmi problémákat eredményezhet, például a munkaerő hiányát és a fiatalok elvándorlását. Kulcsfontosságú lenne olyan fejlesztési és beruházási programok indítása, amelyek vonzóbbá tennék a városokat a fiatalok és a családok számára, hogy megakadályozzák az elvándorlást és stabilizálják a népesség számát.

19. ábra: Eltartottsági ráta (százalék)

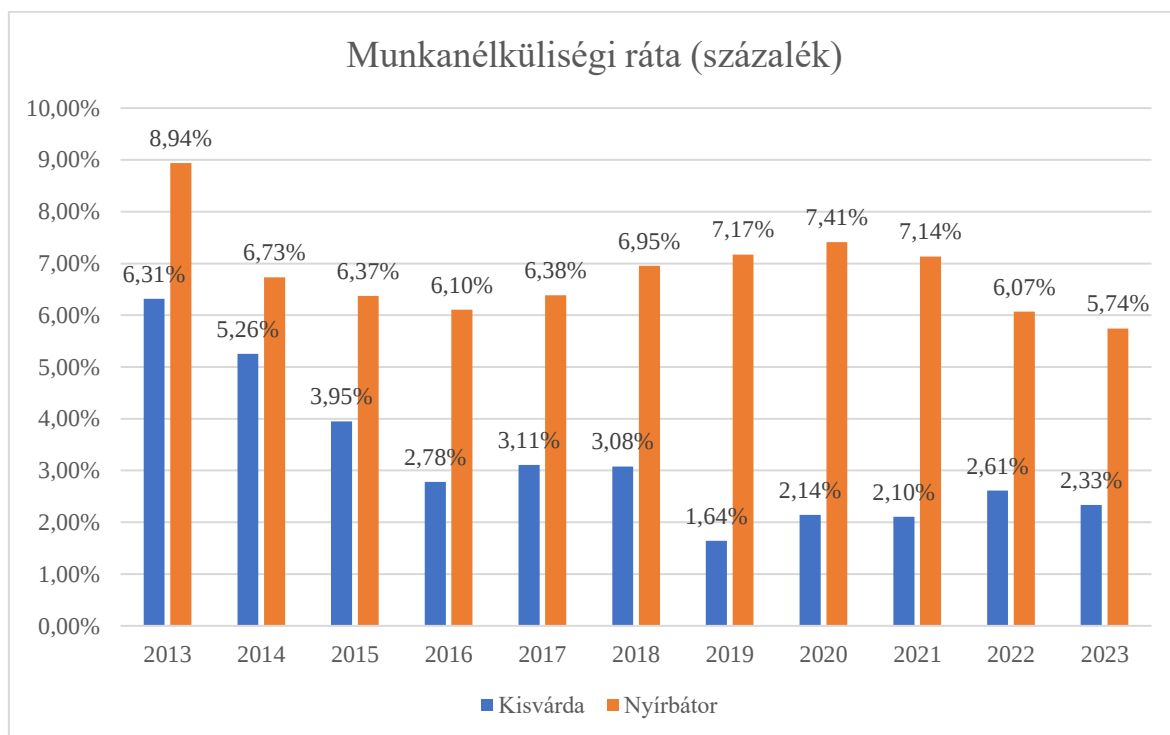
Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Az ábra az eltartottsági ráta alakulását mutatja Kisvárdá és Nyírbátor esetében 2013 és 2023 között, százalékos formában. Az eltartottsági ráta azt mutatja meg, hogy a nem gazdaságilag aktív (eltartott) lakosság hány százaléka van jelen az összlakosságon belül. Ide tartoznak a gyermekek, a nyugdíjasok, valamint minden olyan személy, aki nem vesz részt a munkaerőpiacon, például a diákok vagy a munkanélküliek.

Kisvárdá eltartottsági rátája az elmúlt évtizedben folyamatos növekedést mutatott. Míg 2013-ban az eltartottsági ráta 40,36% volt, addig 2023-ra ez 52,70%-ra emelkedett. Ez azt jelenti, hogy az eltartottak aránya több mint 12 százalékponttal nőtt az elmúlt tíz évben. A folyamatos emelkedés arra utal, hogy egyre kevesebb gazdaságilag aktív ember marad a városban, miközben nő az eltartottak száma. Ez a tendencia hosszú távon jelentős terhet róhat a helyi gazdaságra, mivel kevesebb aktív keresőnek kell eltartania egyre több inaktív személyt. Nyírbátor eltartottsági rátája szintén folyamatosan emelkedett az elmúlt tíz évben, hasonló tendenciákat mutatva, mint Kisvárdá. 2013-ban az eltartottsági ráta 42,57% volt, ami 2023-ra 52,70%-ra nőtt. Ez azt jelenti, hogy Nyírbátorban is több mint 10 százalékponttal nőtt az eltartottak aránya, ami ugyanolyan demográfiai és gazdasági problémákat jelez, mint Kisvárdánál.

Mind Kisvárdán, mind Nyírbátor esetében az eltartottsági ráta növekedése hasonló pályát mutat. Mindkét városban nőtt az eltartottak aránya, és azonos értéket ért el 2023-ra (52,70%). Ez arra utal, hogy mindkét település esetében komoly problémát jelent a gazdaságilag aktív lakosság arányának csökkenése. Az eltartottak számának növekedése többféle okra vezethető vissza: az elöregedő társadalom, a fiatalok elvándorlása, valamint a születési arány csökkenése mind hozzájárulhatnak ehhez a folyamathoz.

3.5.2. A város gazdasági mutatói

20. ábra: Munkanélküliségi ráta (százalék)

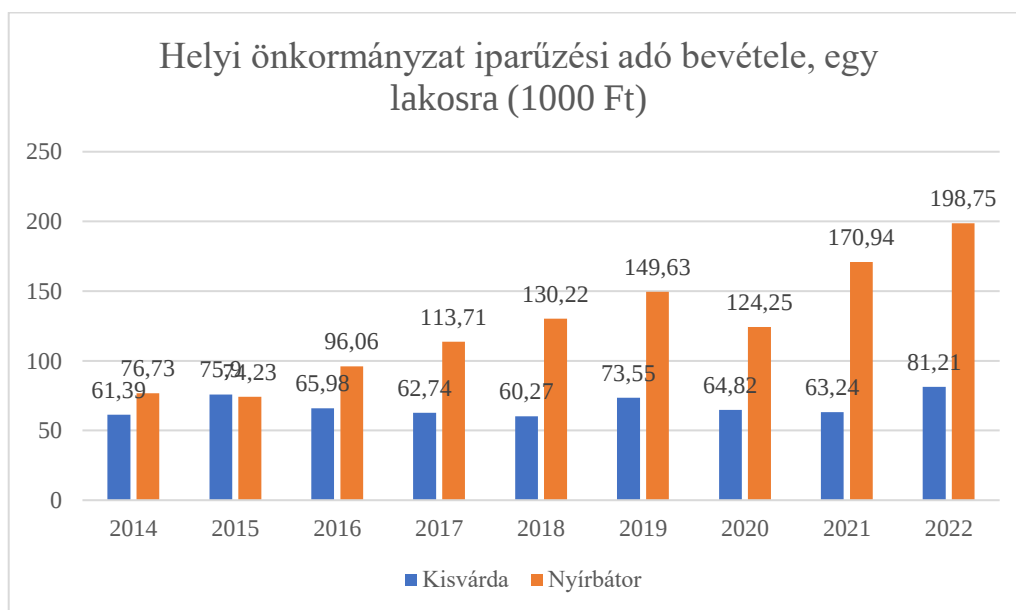
Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2022

Az ábra a munkanélküliségi ráta alakulását mutatja Kisvárdán és Nyírbátor esetében 2013 és 2023 között, százalékos formában. A munkanélküliségi ráta azt jelzi, hogy az aktív keresőkorú lakosság hány százaléka van állás nélkül. Ez a mutató fontos képet ad a helyi gazdaság teljesítményéről, valamint a munkaerőpiaci lehetőségekről.

Kisvárdán esetében a munkanélküliségi ráta az elmúlt évtizedben jelentős csökkenést mutatott. 2013-ban még 6,31%-on állt, azonban 2020-ra ez az érték drasztikusan lecsökkent, egészen 1,64%-ig, ami rendkívül alacsony munkanélküliségi arányt jelent. Ez arra utal, hogy Kisvárdán az elmúlt években sikeres munkahelyteremtő beruházások történtek, amelyek hozzájárultak a munkanélküliség jelentős csökkenéséhez. Azonban 2021 és 2023 között egy

enyhe növekedés figyelhető meg: 2021-ben a ráta 2,14%-ra emelkedett, 2023-ban pedig 2,33%-on állt. Bár ez még mindig viszonylag alacsony érték, a növekedés okai mögött a gazdasági környezet változásai, például a COVID-19 járvány és az ebből fakadó gazdasági nehézségek is állhatnak. Nyírbátor esetében a munkanélküliségi ráta magasabb szintről indult 2013-ban (8,94%), és az évek során ingadozó, de összességében csökkenő tendenciát mutatott. Az egyik legjelentősebb csökkenés 2018-ban következett be, amikor az érték 3,08%-ra csökkent. Azonban az ezt követő években újra növekedés figyelhető meg: 2020-ban 7,41%-on állt, ami egy komoly visszaesésnek tekinthető. Az elmúlt években, különösen 2022-ben és 2023-ban, a munkanélküliségi ráta ismét csökkent (6,07% és 5,74%), de még mindig jóval magasabb maradt, mint Kisvárdán. Ez arra utal, hogy Nyírbátorban a munkaerőpiaci helyzet továbbra is kihívásokkal küzd, és a városban nem sikerült olyan mértékű munkahelyteremtést elérni, mint Kisvárdán.

A két város közötti különbség a munkanélküliségi ráták tekintetében jelentős. Míg Kisvárdán a vizsgált időszakban sikeresen csökkentette a munkanélküliséget, addig Nyírbátor esetében ingadozások figyelhetők meg, és az értékek tartósan magasabbak maradtak. Ez a különbség arra utal, hogy Kisvárdán hatékonyabb munkahelyteremtő beruházások történtek, amelyek segítették a gazdaság fellendülését, míg Nyírbátorban a gazdasági helyzet még mindig törekenyebb, és nem sikerült elérni azokat a munkaerőpiaci eredményeket, amelyeket Kisvárdán látunk. Munkanélküliségi ráta csökkenése pozitív gazdasági fejlődést jelez, ami vonzóbbá teheti a várost a fiatalok és a munkavállalók számára.

21. ábra: Helyi önkormányzat iparűzési adó bevétele, egy lakosra (1000 Ft)

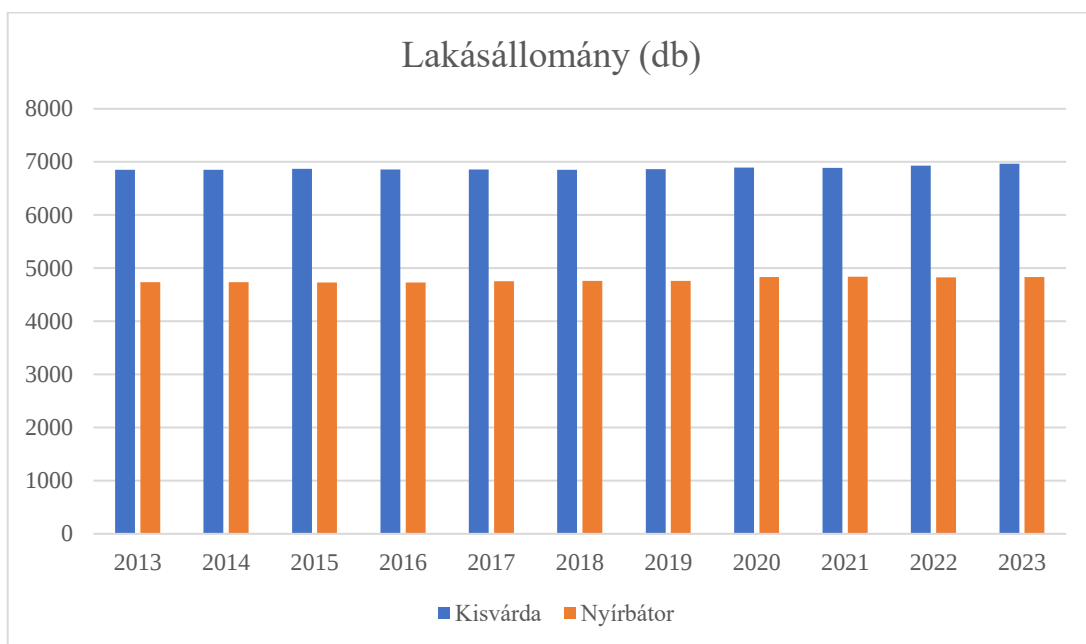
Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2022

Az ábra a helyi önkormányzatok iparüzési adóbevételének alakulását mutatja egy lakosra vetítve, Kisvárdá és Nyírbátor esetében 2014 és 2022 között, ezer forintban kifejezve. Az iparüzési adóbevétel fontos mutatója egy település gazdasági aktivitásának, hiszen ez közvetlenül függ a helyi vállalkozások teljesítményétől, a gazdaság erejétől és az új beruházásoktól. Az adatok alapján komoly különbségek láthatók a két város gazdasági teljesítményében és fejlődésében.

Kisvárdá esetében az iparüzési adóbevétel egy lakosra vetítve szintén növekedést mutatott, de lényegesen alacsonyabb szintről és lassabb ütemben, mint Nyírbátorban. 2014-ben 61,39 ezer forint volt az egy főre eső iparüzési adóbevétel, ami 2022-re 81,21 ezer forintra nőtt. Bár ez is növekedés, az emelkedés üteme jóval mérsékeltebb, mint Nyírbátorban. A különbség különösen szembetűnő 2017 és 2018 között, amikor Kisvárdán szinte stagnált az iparüzési adóbevétel, míg Nyírbátorban jelentős növekedés történt. 2022-re a különbség még inkább kiteljesedett, hiszen Nyírbátor iparüzési adóbevételének szintje több mint kétszerese volt Kisvárdáénak. Nyírbátorban az iparüzési adóbevétel egy lakosra vetítve jelentős növekedést mutatott az elmúlt évtized során. 2014-ben még 76,73 ezer forint volt az egy főre eső iparüzési adóbevétel, de ez az összeg folyamatosan emelkedett, és 2022-re elérte a 198,75 ezer forintot. Ez több mint kétszeres növekedést jelent. Az ilyen mértékű növekedés arra utal, hogy Nyírbátorban jelentős gazdasági fejlődés történt, amelyet új beruházások, ipari fejlesztések, valamint a helyi vállalkozások sikeres működése támogatott. A legnagyobb ugrás 2019 és 2020 között figyelhető meg, amikor az iparüzési adóbevétel 149,63 ezerről 170,94 ezer forintra nőtt. Ez a növekedés egyértelmű jele annak, hogy Nyírbátor vonzó célpont lett a befektetők és vállalkozások számára, különösen az ipar területén.

Az adatok alapján világosan látszik, hogy Nyírbátor gazdasági aktivitása és az iparüzési adóból származó bevételek jelentősen meghaladják Kisvárdá bevételeit. Ez arra utal, hogy Nyírbátor jobban kihasználta a gazdasági fejlesztési lehetőségeket, több ipari beruházást tudott vonzani, és a helyi vállalkozások is nagyobb mértékben járultak hozzá az önkormányzati bevételekhez. Az ipar és a vállalkozói szektor erősebb Nyírbátorban, ami hosszú távon versenyelőnyt biztosít a városnak. Kisvárdának tehát további lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy fokozza gazdasági vonzerejét, új befektetőket vonzzon és támogassa a helyi vállalkozások fejlődését, ha fel akar zárkózni Nyírbátorhoz a gazdasági teljesítmény tekintetében. Az iparüzési adóbevétel növekedése elengedhetetlen ahhoz, hogy Kisvárdá hosszú távon is fenntartható gazdasági fejlődést biztosítson.

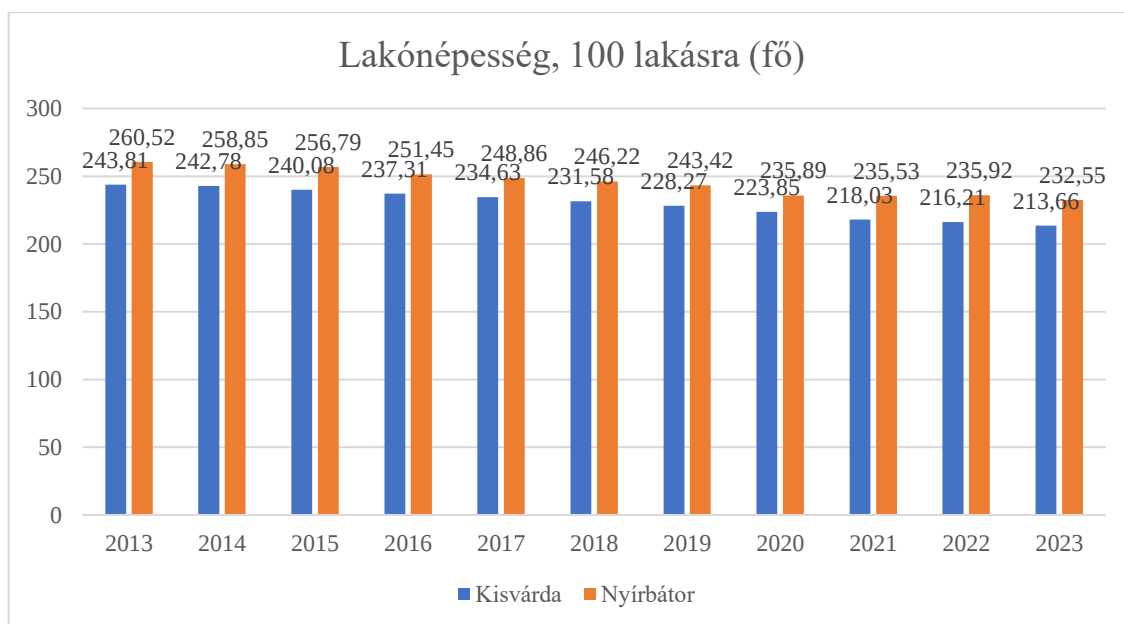
3.5.3. Infrastrukturális mutatók

22. ábra: Lakásállomány (db)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

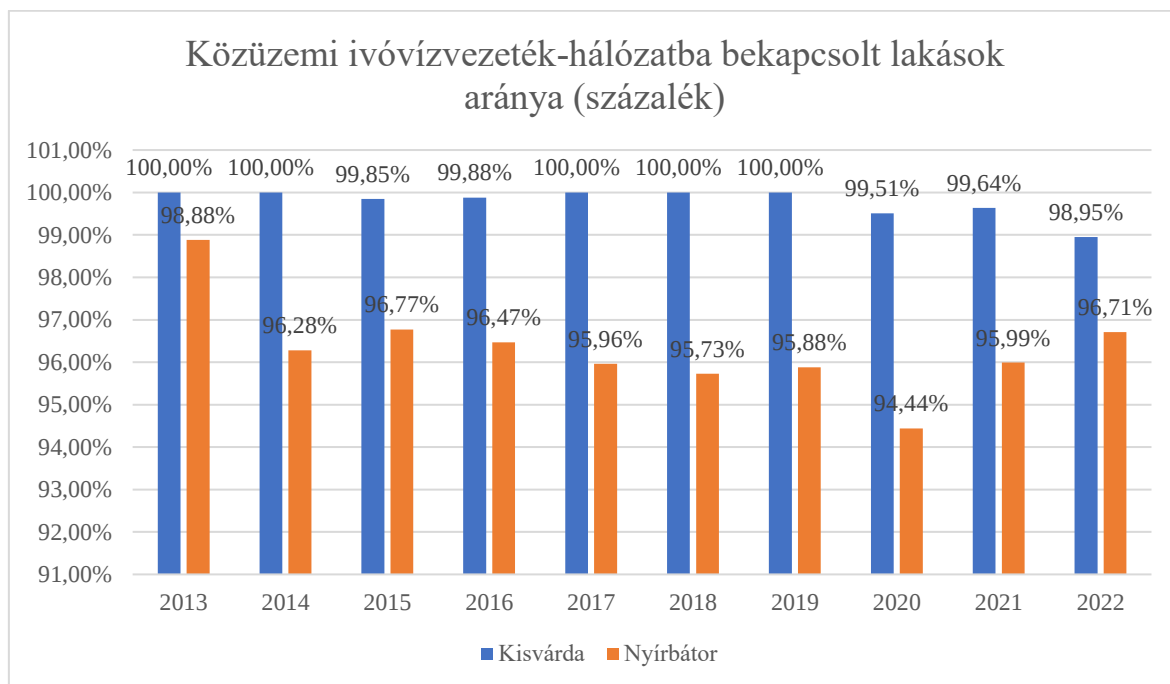
A táblázat a két város lakásállományának alakulását mutatja 2013 és 2023 között. Kisvárd lakásállománya 7000 körül mozgott, míg Nyírbátoré 4500 körül, és mindkét városban szinte stagnáló növekedés figyelhető meg.

23. ábra: Lakónépesség, 100 lakásra (fő)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Ez a táblázat azt mutatja, hogy 100 lakásra hány lakos jut Kisvárdán és Nyírbátor esetében. Mindkét városban csökkenő tendencia látható, Kisvárdán a mutató 260-ról 213-ra csökkent, míg Nyírbátorban 260-ról 232-re esett vissza.

24. ábra: Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)

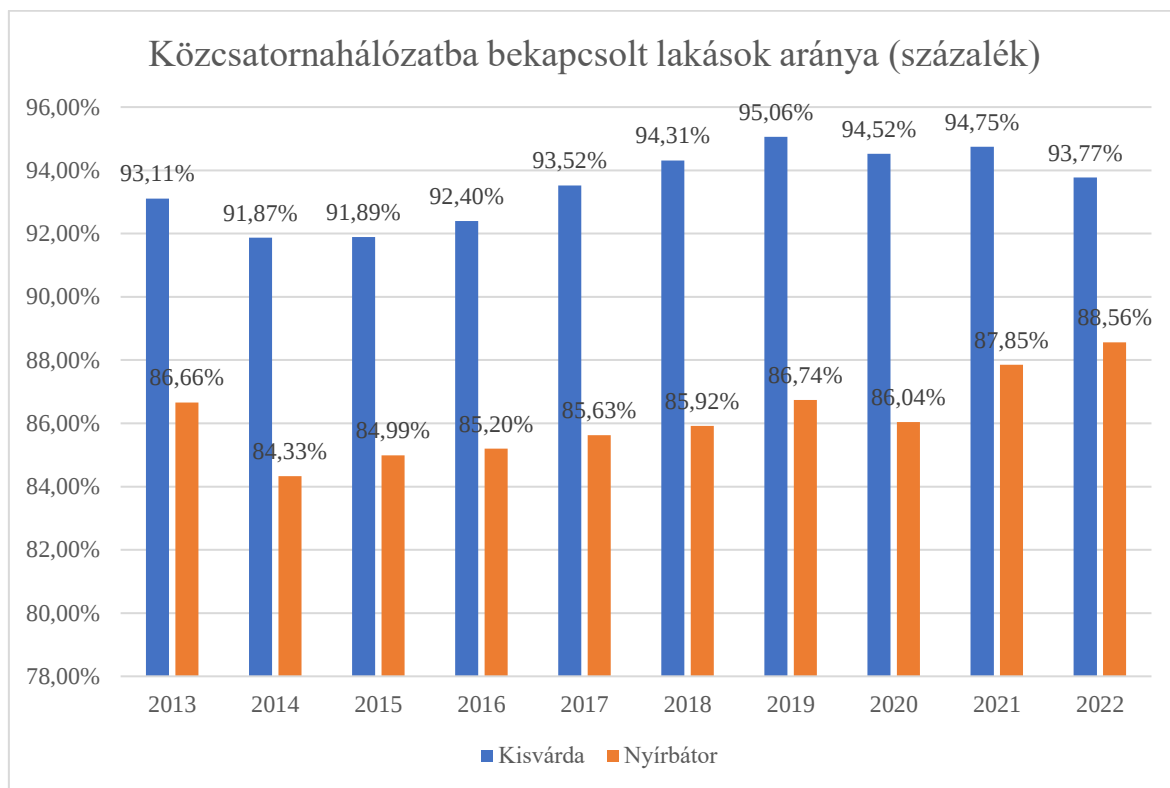
Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Itt a lakások közüemi vízhálózatba való bekötöttségének arányát láthatjuk. Kisvárdán ebben szinte 100%-os lefedettséggel rendelkezik, míg Nyírbátorban ez az arány 94%-98% között mozgott, folyamatosan növekvő tendenciát mutatva.

A következő ábrán a táblázat azt mutatja meg, hogy Kisvárdán és Nyírbátor esetében a lakások mekkora aránya van bekötve a közcsatornahálózatba 2013 és 2022 között. Kisvárdán aránya végig magasabb volt (93%-95% körül), míg Nyírbátoré alacsonyabb (84%-88%). Mindkét városban stabil növekedés látható az évek során.

Egyértelműen megállapítható, hogy mindkét város esetében jelentős fejlődés történt az alpinfrastruktúra fejlesztésében, de különböző ütemben és eltérő eredményekkel. Kisvárdán esetében szinte maximális lefedettséget értek el a közcsatornahálózatba bekötött lakások arányában, hiszen az arány folyamatosan a 93%-95% között mozgott, míg Nyírbátorban 84%-88% közötti értékek voltak jellemzőek. Ez azt mutatja, hogy Kisvárdán már jóval korábban fejlettebb közműhálózattal rendelkezett, és az elmúlt években is megtartotta ezt a fölényt. Nyírbátorban is folyamatos fejlődés tapasztalható, de még mindig

elmarad Kisvárdától ezen a téren. Kisvárdában szinte az összes lakás be van kötve az ivóvízhálózatba, 100%-os lefedettséggel. Nyírbátor esetében ez az arány alacsonyabb, de folyamatos növekedést mutatott az évek során.

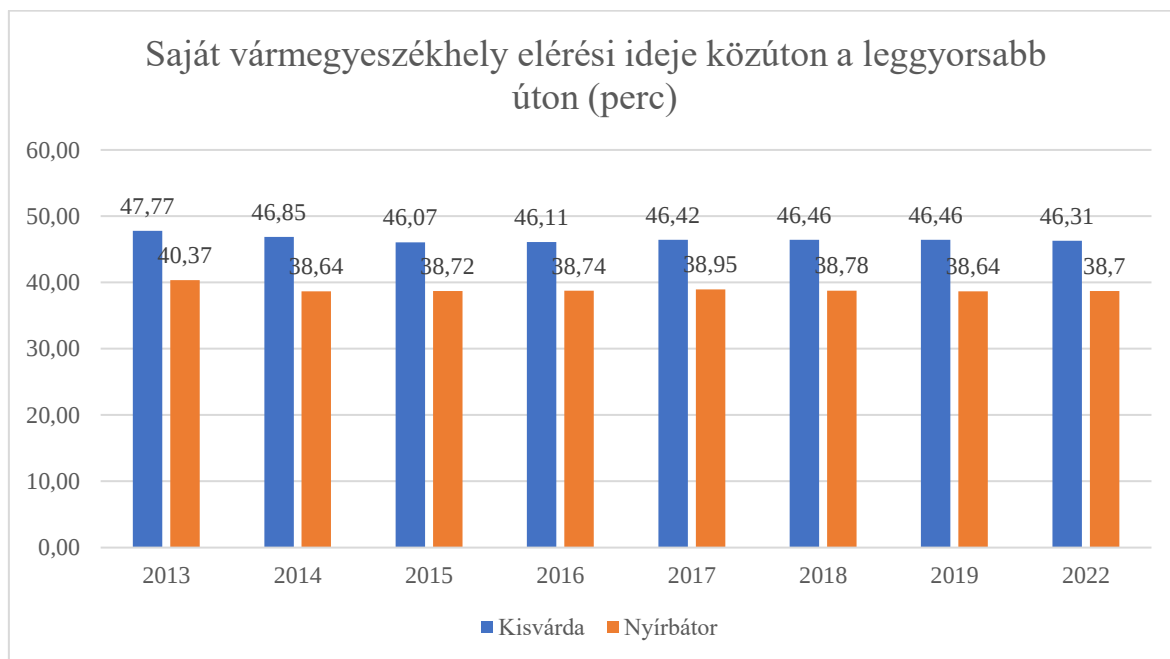
25. ábra: Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

A különbségek azt mutatják, hogy Nyírbátornak még van hova fejlődnie ezen a téren, de a tendencia biztató. Mindkét városban csökken a lakónépesség lakásarányos mutatója, ami arra utal, hogy a népesség csökkenése, elvándorlás vagy demográfiai változások figyelhetők meg. Kisvárdán 260 főről 213 főre, Nyírbátorban pedig 260 főről 232 főre esett vissza a 100 lakásra jutó lakosság. Ez a csökkenés mindkét város esetében demográfiai kihívásokat jelent, különösen a fiatalok elvándorlása és a lakosság öregedése miatt. A lakásállomány adataiból megállapítható, hogy mindkét városban stagnáló, de lassú növekedés figyelhető meg. Kisvárdá lakásállománya körülbelül 7000 lakás, míg Nyírbátoré 4500 körül mozog. Az állomány stabilizálódása azt jelzi, hogy a lakásépítési projektek nem pörögnek fel jelentősen, ami szintén kapcsolódhat a lakosság csökkenéséhez, az építőipari munkaerőhiányhoz, valamint az építőanyag árakhoz.

Az összesített adatok alapján Kisvárdá fejlettebb közműinfrastruktúrával rendelkezik, különösen a közcsatornahálózat és az ivóvízvezetékek esetében. Ez fontos

tényező a lakosság életszínvonalának és életminőségének javításában. Ugyanakkor mindkét városban a lakónépesség csökkenése figyelhető meg, ami komoly kihívás a jövőben. A lakásállomány bővülése lassú, ami arra utal, hogy a városok nem vonzanak jelentős mértékű új lakosokat vagy befektetéseket ezen a téren. Nyírbátor esetében az infrastruktúra fejlesztése elmarad Kisvárdához képest, de folyamatos fejlődés látható. A demográfiai kihívások mindkét városra kihatnak, és hosszú távon fenntarthatósági kérdéseket vethetnek fel, különösen, ha a népesség tovább csökken és az infrastruktúra kihasználatlanná válik.

26. ábra: Saját vármegyeszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc)

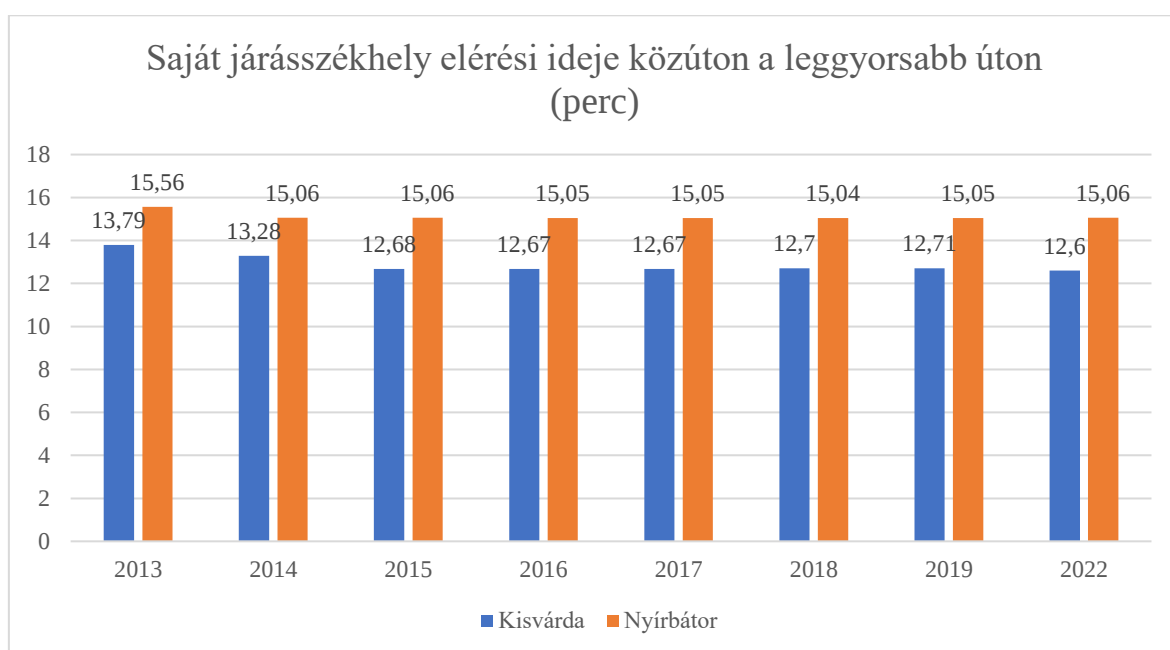
Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Az ábra azt mutatja, hogy mennyi idő szükséges Kisvárd és Nyírbátor esetében a saját vármegyeszékhely eléréséhez közúton a leggyorsabb úton, percben mérve, 2013 és 2022 között. A két város vármegyeszékhelye Nyíregyháza, és a közlekedési idő adatai azt segítik megérteni, hogy milyen hatékonysággal lehet a legfontosabb regionális központot elérni, ami fontos a gazdasági kapcsolatok, a munkahelyek elérése, és az intézményi szolgáltatások szempontjából is.

Kisvárd esetében az elérés ideje 47-46 perc között mozgott az elmúlt tíz év során, kisebb-nagyobb ingadozásokkal. 2013-ban még 47,77 perc kellett a vármegyeszékhely eléréséhez, de azóta folyamatosan kismértékben javult, 2022-re már 46,31 perc lett. Ez a változás minimális, de jelzi, hogy a közúti kapcsolatok valószínűleg javultak, ami pozitív

hatással lehet a város gazdaságára és mobilitására. Nyírbátor esetében az elérési idő mindig rövidebb volt, mint Kisvárdánál. 2013-ban 40,37 perc volt az elérési idő, ami 2022-re 38,7 percre csökkent. Az elmúlt évtizedben szinte minden évben kismértékű csökkenés látható, ami arra utal, hogy Nyírbátor is javítani tudott a közúti elérhetőségén.

Nyírbátor előnyösebb helyzetben van, mint Kisvárdá, ha a vármegyeszékhely elérési idejét vizsgáljuk, mivel közelebb van Nyíregyházához. Az időbeli csökkenés mindkét város esetében arra utal, hogy a közúthálózat vagy a közlekedési infrastruktúra fejlődött az elmúlt években, de Nyírbátor továbbra is kedvezőbb helyzetben van ebből a szempontból. Ez a jobb közúti kapcsolat Nyírbátor számára előnyt jelenthet, például az ipari beruházások, munkahelyek elérése, valamint a regionális szolgáltatások szempontjából.

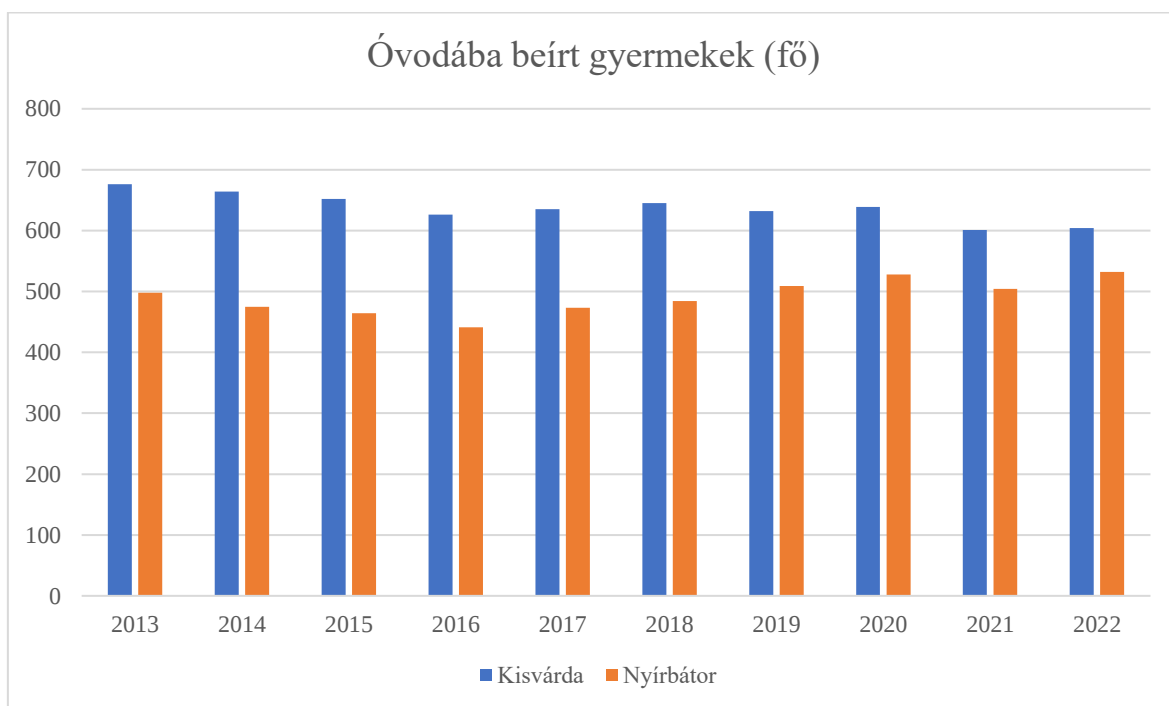

27. ábra: Saját járasszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

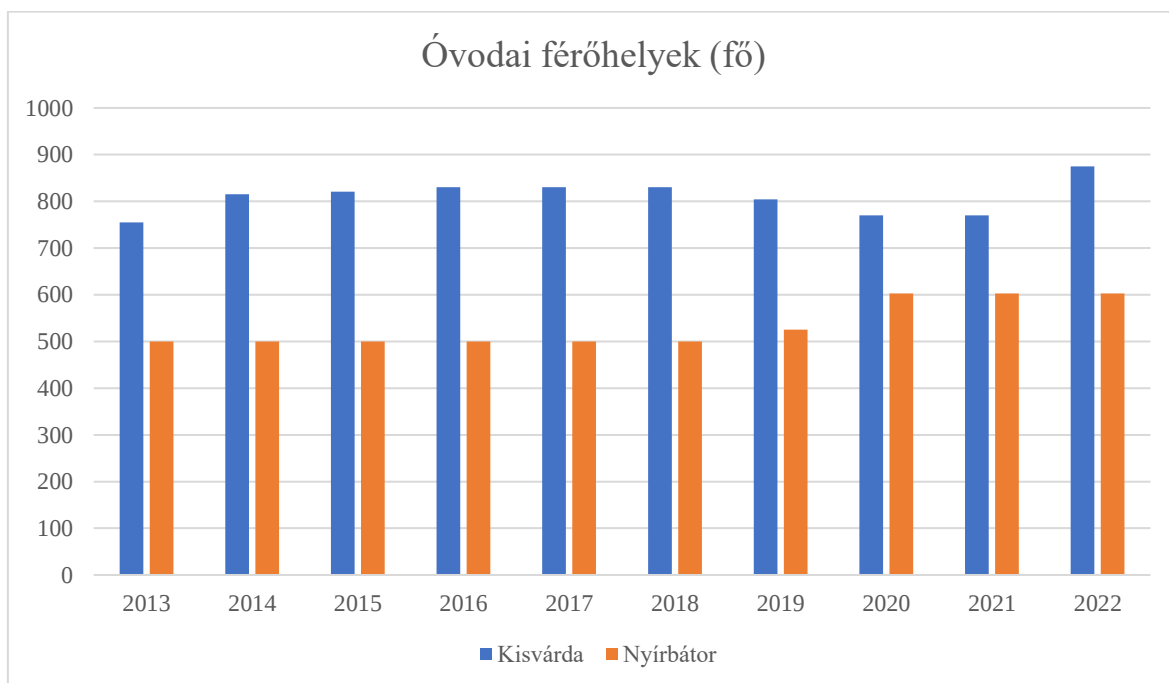
Az ábra azt szemlélteti, hogy mennyi idő szükséges Kisvárdá és Nyírbátor lakosai számára a saját járasszékhelyük eléréséhez közúton a leggyorsabb úton, 2013 és 2022 között. Kisvárdá esetében az elérési idő folyamatos csökkenést mutatott. 2013-ban még 13,79 perc volt, 2022-re pedig 12,6 percre csökkent. Ez azt jelzi, hogy a közúti infrastruktúra vagy a forgalmi viszonyok javultak, ami megkönnyítette a közlekedést és lerövidítette az utazási időt. Nyírbátorban ezzel szemben az elérési idő szinte végig 15 perc körül mozgott. Az időbeli csökkenés itt nem volt jelentős, 2013-ban 15,56 perc, 2022-ben pedig 15,06 perc volt.

3.5.4. Oktatási és egyéb mutatók

28. ábra: Óvodába beírt gyermekek (fő)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

29. ábra: Óvodai férőhelyek (fő)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

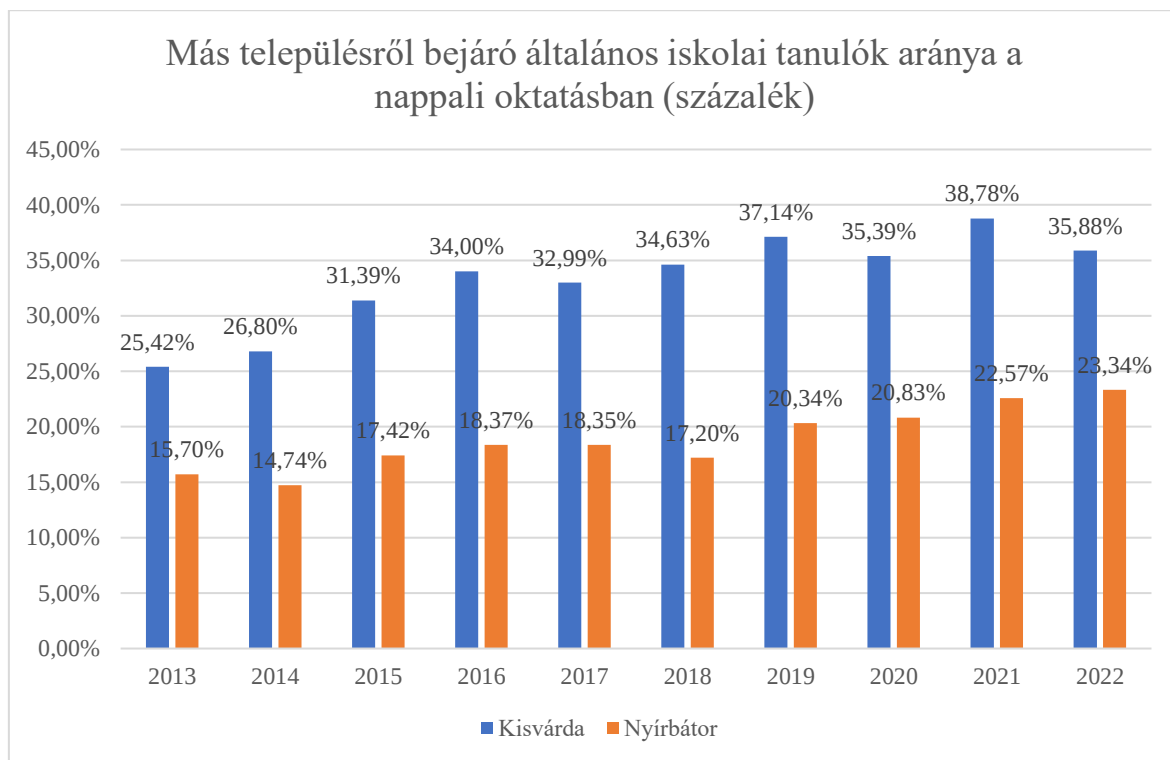
Az óvodába beíratott gyermekek számának és az óvodai férőhelyek alakulásának vizsgálata Kisvárdán és Nyírbátor városaiban fontos képet ad a települések demográfiai folyamatairól és fejlesztési stratégiáiról. A két város eltérő tendenciákat mutatott az elmúlt években, amely jól tükrözi a fiatal családok jelenlétét, valamint az önkormányzatok jövőre vonatkozó terveit.

Nyírbátorban az óvodába beíratott gyermekek száma 2013-tól kezdve növekvő tendenciát mutat. 2013-ban 498 gyermek járt óvodába, ám az évek során ez az érték fokozatosan emelkedett, és 2022-re már 532 gyermek volt beíratva. Bár 2016-ban volt egy kisebb visszaesés, az ezt követő évek pozitív demográfiai változásokat hoztak. Ez a növekedés arra utal, hogy Nyírbátor vonzóbbá vált a fiatal családok számára, és egyre több gyermek veszi igénybe az óvodai szolgáltatásokat. A növekvő beíratási számok kedvező jövőképet festenek a város számára, hiszen a fiatal lakosság növekedése alapvetően fontos a város fejlődése és fenntarthatósága szempontjából. Ezzel szemben Kisvárdán az óvodába beíratott gyermekek száma csökkenő tendenciát mutatott. Míg 2013-ban 676 gyermek járt óvodába, ez a szám 2022-re 604-re esett vissza. Bár az ingadozások nem drámaiak, mégis egyértelműen látható, hogy a városban csökken a gyermeklétszám. Ez a csökkenés komoly kihívást jelenthet a város számára, különösen akkor, ha hosszú távon szeretné megtartani fiatal családjait. A csökkenő beíratási számok arra utalhatnak, hogy Kisvárdán nem képes ugyanúgy vonzani a fiatal családokat, mint Nyírbátor, ami demográfiai problémákhoz vezethet.

Az óvodai férőhelyek bővítése azonban mindkét városban pozitív irányt mutat. Kisvárdán esetében a férőhelyek száma jelentősen emelkedett: 2013-ban még 755 férőhely volt elérhető, 2022-re pedig ez a szám 875-re nőtt. Ez a fejlesztés azt jelzi, hogy Kisvárdán igyekszik felkészülni a jövőbeli igényekre, és megfelelő infrastruktúrát kíván biztosítani a gyermekes családok számára. Ugyanakkor a csökkenő gyermeklétszám kérdéseket vet fel a férőhelyek kihasználtságával kapcsolatban, és azt sugallja, hogy a városnak új stratégiákra van szüksége a fiatalok megtartásához. Nyírbátorban szintén bővítették az óvodai férőhelyek számát, ám mérsékeltebb ütemben. 2013-ban 500 férőhely volt elérhető, 2022-re pedig ez a szám 603-ra emelkedett. Ez a bővítés jól tükrözi a növekvő gyermeklétszámot, hiszen a város sikeresen igazította kapacitásait az egyre nagyobb igényekhez. A férőhelyek bővítése Nyírbátor esetében összhangban van a demográfiai folyamatokkal, és kedvező képet mutat a város jövőjéről.

Összességében Nyírbátor pozitívabb demográfiai folyamatokat mutat, hiszen a növekvő gyermeklétszám és az óvodai férőhelyek bővítése egyaránt arra utal, hogy a város vonzóbbá vált a fiatal családok számára. Kisvárdán ezzel szemben bár infrastrukturálisan jelentős

fejlesztések történtek, a gyermeklétszám csökkenése figyelmeztető jel lehet a város számára. Ahhoz, hogy hosszú távon fenntartható legyen Kisvárdra fejlődése, fontos lenne olyan stratégiákat kialakítani, amelyek vonzzák és megtartják a fiatal családokat. Nyírbátor pozitív demográfiai mutatói arra utalnak, hogy a városban stabilabb a gyermeklétszám, ami hosszú távon fenntartható fejlődést biztosíthat a város számára.

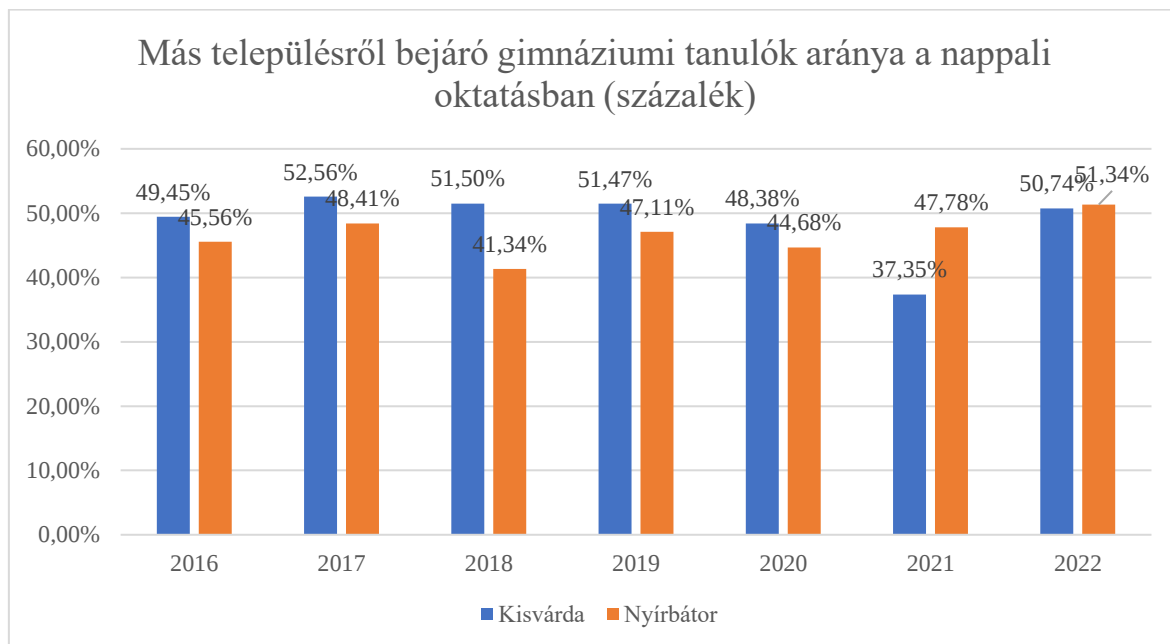

30. ábra: Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Az ábrából egyértelműen látszik, hogy **Kisvárd** folyamatosan növekvő tendenciát mutat ebben a tekintetben. 2013-ban a más településekről bejáró általános iskolai tanulók aránya 25,42% volt, ez 2022-re 35,88%-ra emelkedett. A folyamatos növekedés azt jelzi, hogy Kisvárd vonzó oktatási központként funkcionál a környező települések számára. Az általános iskolák magas színvonala, valamint a város jó megközelíthetősége és infrastrukturális fejlődése hozzájárulhatott ahhoz, hogy egyre több diák választja Kisvárdát iskolaválasztáskor. Nyírbátor esetében a növekedés szintén megfigyelhető, bár kevésbé dinamikus. 2013-ban 15,70%-kal indult, majd 2022-re 23,34%-ra emelkedett. Ez az arány alacsonyabb, mint Kisvárdánál, de így is növekedést mutat, ami azt jelenti, hogy Nyírbátor is képes vonzani a környező településekről érkező általános iskolai tanulókat, bár nem olyan

mértékben, mint Kisvárdá. Ez arra utalhat, hogy Nyírbátor iskolái szintén népszerűek, de kisebb vonzást gyakorolnak a környéken élő diákokra.

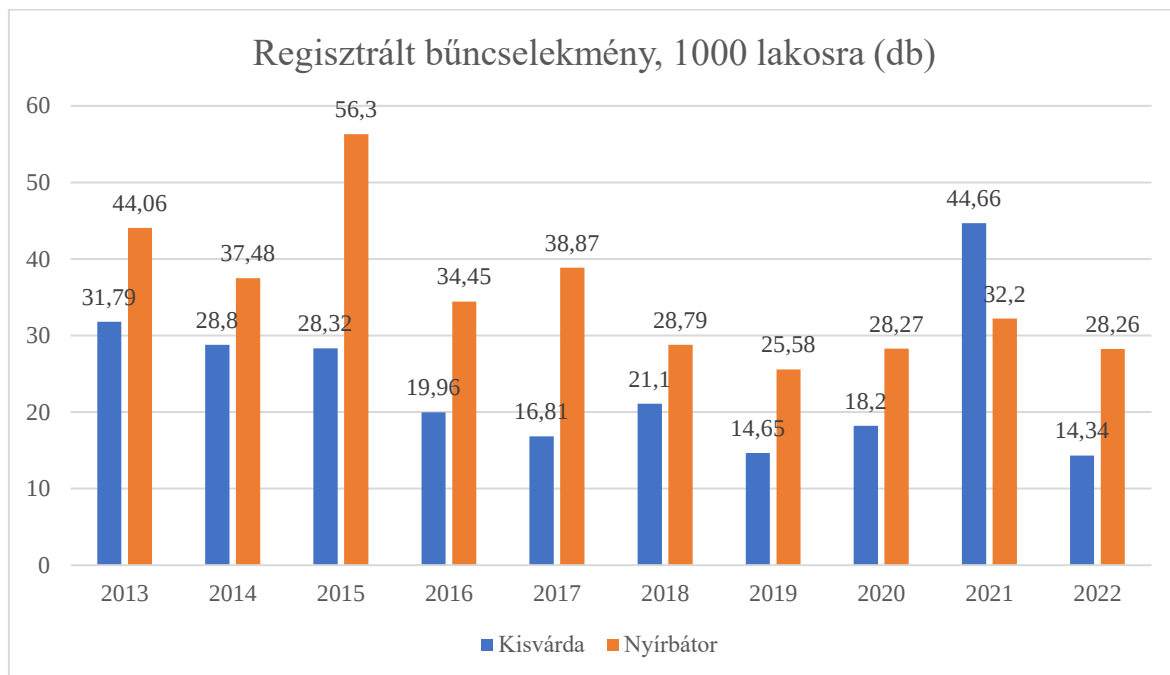
31. ábra: Más településről bejáró gimnáziumi tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

A gimnáziumi tanulók esetében mindkét város hasonló, stabil és magas arányt mutat. Kisvárdán 2016-ban 49,45% volt a bejáró diákok aránya, ami 2022-re 50,74%-ra emelkedett. Ez arra utal, hogy Kisvárdá gimnáziumai folyamatosan vonzóak a környező településekről érkező tanulók számára, és a gimnáziumi oktatás színvonala stabilan magas maradt. Nyírbátor esetében is hasonló növekedés figyelhető meg. 2016-ban 45,56%-kal indult a bejáró diákok aránya, és 2022-re 51,34%-ra nőtt. Érdekes módon Nyírbátor 2022-re már magasabb arányt mutat, mint Kisvárdá, ami azt jelenti, hogy Nyírbátor gimnáziumai egyre népszerűbbek a környező településeken élő tanulók körében. Ez a növekedés azt sugallja, hogy Nyírbátor gimnáziumai versenyképes oktatást nyújtanak, amelyet a diákok és családjaik szívesen választanak.

Mind Kisvárdá, mind Nyírbátor sikeresen növelte a más településekről bejáró tanulók arányát mind az általános iskolai, mind a gimnáziumi szinten. Kisvárdá általános iskolái különösen népszerűek a környező települések diákjai körében, míg Nyírbátor gimnáziumi oktatása 2022-re még versenyképesebbé vált, mint Kisvárdáé. Ezek az adatok arra utalnak, hogy mindkét város fontos oktatási központként funkcionál a régióban, és

sikeresen vonzzák a környék fiataljait. Ez hosszú távon erősítheti a városok demográfiai helyzetét, és növelheti az iskolák iránti érdeklődést a régióban élő diákok körében.

32. ábra: Regisztrált bűncselekmény, 1000 lakosra (db)

Forrás: Saját szerkesztés, TeIR adatok alapján, 2024

Mindkét város esetében látható, hogy a bűncselekmények száma ingadozott az elmúlt évtized során. Kisvárdán az utóbbi években ugyan volt egy jelentős növekedés 2021-ben, de az adatokat nézve a város bűnözési mutatói általában alacsonyabbak maradtak, mint Nyírbátorban. Nyírbátor esetében különösen 2015 volt kritikus év, amikor a bűncselekmények száma kiugróan magas volt, de ezt követően sikeresen csökkentették a bűncselekmények arányát.

A 2021-ben tapasztalt bűncselekményszám növekedés Kisvárdán összefügghet a COVID-19 járvány hatásaival, amelyek számos területen megváltoztatták a társadalmi és gazdasági viszonyokat. A világjárvány és az azzal járó korlátozások növelték a feszültséget a közösségekben, és egyes helyeken a bűncselekmények számának ideiglenes emelkedését okozták. A gazdasági bizonytalanság, a munkanélküliség növekedése, valamint a szociális támogatásokhoz való hozzáférés nehezebbé válása hozzájárult a bűnözés, például vagyon elleni bűncselekmények, emelkedéséhez.

4. Következtetések és javaslatok

A következő fejezetekben részletesen elemzem a hipotéziseket, majd az egyes témakörök kapcsán megfogalmazom a saját következtetéseimet és javaslataimat.

Az első hipotézisem szerint az ingatlanárak folyamatos növekedése tapasztalható Kisvárdán. Az ingatlanpiaci árak emelkedése összefüggésben áll a város gazdasági és infrastrukturális fejlődésével, amelyet a beruházások és a munkahelyteremtés is elősegít. Az elmúlt évek adatai azt mutatják, hogy a helyi lakosok által is egyre keresettebbek a városi ingatlanok, különösen a fiatal családok körében, akik a jobb életkörülmények reményében döntöttek a városba költözés mellett. A felmérések szerint Kisvárdán az új lakások és ingatlanok iránti kereslet is növekedett, amit részben az ipari fejlesztések, részben pedig az infrastrukturális beruházások támogatnak. Az ingatlanpiaci áremelkedés tehát nem meglepő, hiszen a város fejlesztési projektjei vonzóbbá tették a várost mind a befektetők, mind a helyi lakosság számára. Az egyre növekvő kereslet természetesen hozzájárul az árak folyamatos emelkedéséhez is. Az ingatlanárak növekedése egyértelműen pozitív jel Kisvárdai gazdasági növekedésének és fejlődésének szempontjából. Ugyanakkor fontos, hogy a városvezetés odafigyeljen arra, hogy a lakásárak ne szökjenek túl magasra, ami a helyi lakosok számára elérhetetlenné tenné a lakhatást. Javasolt olyan programok bevezetése, amelyek támogatják a fiatal családokat, első lakás vásárlókat vagy a helyi lakosokat, például állami lakásprogramok, kedvezményes hitelek vagy ingatlanfejlesztési projektek révén. Emellett az önkormányzat indíthatna egy ösztönző programot, ami támogatná az első lakást vásárló helyi lakosokat, akár úgy, hogy a vásárlás után bizonyos ideig nem kellene ingatlanadót fizetniük. Ez segítené abban, hogy a helyi lakosok ne szoruljanak ki a piacról az áremelkedések miatt.

A második hipotézisem arra vonatkozik, hogy az orosz-ukrán konfliktus, a város közelsége és földrajzi elhelyezkedése miatt negatív hatást gyakorolt Kisvárdai népességére. A háborús helyzet miatt sokan veszélyeztetve érezték magukat, ami befolyásolhatta a lakosság elvándorlását vagy visszatartotta az új beköltözőket. A kérdőív eredményei alapján is látható, hogy a lakosok 50%-a kismértékű negatív hatást érzékelt, míg 19% jelentős hatásról számolt be. Ugyanakkor 28% úgy gondolta, hogy nem volt hatása a város életére. Az elvándorlási adatok is azt mutatták, hogy 2022-ben lényegesen magasabb volt az elvándorlási ráta. A háborús helyzet miatti bizonytalanság, a megnövekedett élelmiszer- és energiaárak, valamint az infláció mind olyan tényezők, amelyek közvetve érintették Kisvárdai lakosságát. A város közelsége Ukrajnához és a határon átnyúló gazdasági és politikai kapcsolatok még inkább felerősítették a háború negatív következményeit. A

városvezetésnek és a helyi közösségnek fontos szerepe van abban, hogy kezelje a lakosság félelmeit és bizonytalanságát a jövővel kapcsolatban. Javasolt, hogy a város különféle programok és támogatások révén próbálja segíteni azokat, akiket a konfliktus gazdasági hatásai hátrányosan érintettek. Emellett fontos lehet a város vezetésének kommunikálni, hogy milyen lépéseket tesznek a lakosság biztonságának garantálása érdekében. Az önkormányzat célzott támogatásokat nyújthatna a háború miatt közvetve érintett helyi vállalkozásoknak, például alacsony kamatozású hitellel vagy adókedvezményekkel, hogy enyhítse a gazdasági nyomást. Emellett a lakosság számára indíthatnának programot, amely segítené a háztartásokat a megemelkedett energiaárak fedezésében, akár rezsitámogatással, akár energiatakarékossági fejlesztések (például napelem telepítése) támogatásával.

A harmadik hipotézisem szerint a városban végrehajtott munkahelyteremtő beruházások hozzájárultak a munkanélküliség csökkenéséhez. A kérdőív eredményei és a statisztikai adatok is megerősítik, hogy a város gazdasága fejlődött az elmúlt években, ami számos új munkahely létrehozásával járt. Az ipari parkok, kereskedelmi beruházások és más munkahelyteremtő projektek mind hozzájárultak a foglalkoztatás növekedéséhez és a munkanélküliségi ráta csökkenéséhez. A 2013 és 2023 közötti időszakban a munkanélküliségi ráta folyamatos csökkenést mutatott, különösen 2018-tól kezdődően, amikor a nagyobb beruházások révén új álláslehetőségek nyíltak a városban és a környező régióban. Ez nemcsak a helyi lakosok számára jelentett kedvező lehetőségeket, hanem vonzóvá tette a várost a környező településekről érkező munkavállalók számára is. A város gazdasági fejlődése és a munkahelyteremtő beruházások egyértelműen pozitív hatással voltak a foglalkoztatásra. A jövőben érdemes lenne tovább bővíteni az ipari parkokat és támogatni a kis- és középvállalkozások fejlődését, ami tovább növelheti a foglalkoztatási lehetőségeket. Javasolt továbbá, hogy a város vezetése figyeljen arra, hogy a helyi munkaerőpiac igényei és a munkaerőképzés összhangban legyenek. Az önkormányzat adókedvezményeket vagy közvetlen támogatásokat nyújthatna azoknak a vállalatoknak, amelyek új munkahelyeket teremtenek az ipari parkokban, különösen a magas hozzáadott értéket képviselő szektorokban, mint például a technológiai vagy gyártóipar. Emellett ösztönözhetnék a helyi kis- és középvállalkozások bővülését is, például kedvezményes hitelprogramokkal vagy ingyenes szakmai tréningekkel, amelyek a vállalkozásokat segítenék a növekedésben.

Végül az utolsó hipotézisemnél azt feltételeztem, hogy Kisvárdai lakossága fiatalodik, mivel egyre több fiatal család költözik a városba, a kedvező lakhatási és munkahelyi lehetőségek hatására. Azonban az általam készített kérdőív és a statisztikai

adatok alapos elemzése során kiderült, hogy ez a feltételezés téves. Az adatgyűjtés során nyilvánvalóvá vált, hogy bár a város vonzó egyes családok számára, a népesség korösszetételének változása nem utal arra, hogy jelentős fiatalodás következne be. A statisztikai elemzés során az derült ki, hogy a 15 év alattiak aránya évről évre alacsonyabb. A 15–59 éves korosztály alkotja a lakosság egy nagyobb részét, a családok fiatalok letelepedése nem volt olyan jelentős, hogy jelentős mértékben fiatalítsa a város népességét. A korfára vonatkozó adatok ezt a folyamatot világosan bemutatják. Ez a tendencia összefüggésben lehet azzal, hogy bár a munkahelyteremtés és a lakásépítési projektek megteremtették a lehetőséget a fiatalok letelepedésére, a város mégsem képes teljes mértékben kielégíteni a fiatal családok szükségleteit, például a modern szabadidős tevékenységek vagy az oktatási intézmények minősége tekintetében. Továbbá a kérdőíves felmérés is arra mutatott rá, hogy a fiatalok egy része bizonytalan a város jövőjével kapcsolatban, ami hozzájárulhat ahhoz, hogy inkább más településeken keresnek megélhetést. Mivel a fiatalok letelepedése nem vált olyan jelentőségteljessé, mint azt eredetileg feltételeztem, a városnak több figyelmet kellene fordítania arra, hogy vonzóbbá tegye magát a fiatal családok számára. Ez magában foglalhatja a modern szabadidős tevékenységek és közösségi terek kialakítását, jobb infrastruktúrával és szélesebb körű oktatási lehetőségekkel. Az is fontos lenne, hogy olyan programokat indítsanak, amelyek különösen a fiatalok és családok igényeit veszik figyelembe, például a lakhatási támogatások kibővítése. Egy megoldás lehetne a fiatal családok letelepedésének ösztönzésére Kisvárdán egy olyan program, amely célzott támogatásokat nyújtana a helyi ingatlanvásárlásra. Ebben a programban az önkormányzat kedvezményes árú telkeket vagy új építésű lakásokat kínálhatna, kifejezetten fiatal párok és családok számára, különösen azoknak, akik itt terveznek hosszú távra letelepedni. Ezt kombinálhatnák kamatmentes vagy alacsony kamatozású lakáshitelekkel, valamint gyermeket vállaló családoknak nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal.

5. Összefoglalás

A szakdolgozatom szakirodalmi részében részletesen bemutattam a terület- és településfejlesztés, valamint a városfejlesztés alapfogalmait. Emellett kitértem az Európai Unió regionális politikájára, illetve ismertettem a NUTS-rendszert és annak Magyarországon betöltött szerepét. Természetesen magát Kisvárdát is bemutattam, kiemelve a városfejlesztési törekvéseket és lehetőségeket, amelyek meghatározzák a település jövőbeni fejlődését.

Kisvárdát kedvező földrajzi elhelyezkedése (mezőgazdasági szempontból, gazdag történelme és sokszínű kulturális élete vonzóvá teszi a várost. Ugyanakkor itt is megfigyelhetők az előregedő társadalom jelei, különösen a lakónépesség és a természetes szaporodás csökkenésén keresztül. Ezzel szemben a gazdasági mutatók kifejezetten pozitívak: a helyi munkaerő jól képzett, a munkanélküliség alacsony, és több nagyvállalat is betelepült a városba, erősítve a gazdasági helyzetet.

Kisvárdát az elmúlt években folyamatos fejlődés ment keresztül, miközben számos társadalmi és gazdasági kihívással kellett szembenéznie. A város közelsége az ukrán határhoz különösen jelentős hatással volt a lakosságra, különösen a 2022-es orosz-ukrán konfliktus következményei miatt, ami a térség gazdasági és társadalmi helyzetére is negatív hatást gyakorolt.

Kisvárdát ingatlanpiacán az árak növekedését tapasztalhatjuk, ami a város fejlettségét és növekvő vonzerejét mutatja. Kérdőívemben ez volt a második legjobban fejlesztésre szoruló terület az egészségügy után a kitöltők elmondása alapján. Az ingatlanárak növekedése, amely az első hipotézis tárgya volt, szintén beigazolódott. Az egész ország területén ez a helyzet a magas infláció, kevés munkaerő és a folyamatosan dráguló alapanyagok miatt. Az infrastruktúra fejlesztése továbbra is fontos, különösen a közlekedési hálózat modernizálása és a szolgáltatások bővítése terén.

A város lakossága különböző véleményeket fogalmazott meg Kisvárdát jelenlegi helyzetéről és jövőjéről. Az általános közérzetet nagyban befolyásolta az orosz-ukrán konfliktus közelsége, ahogy azt a második hipotézis is előrevetítette. A lakosság fele szerint a konfliktus negatív hatással volt a város életére, ami aggodalomra ad okot a régió stabilitásával kapcsolatban.

Az utóbbi években jelentős ipari és munkahelyteremtő beruházások történtek Kisvárdán. Ennek eredményeként a város gazdasági helyzete javult, és a munkanélküliség csökkenést mutatott. Az ipari parkok és a városba települt vállalatok új munkahelyeket

teremtettek, így a harmadik hipotézis, miszerint a beruházások csökkentették a munkanélküliséget, beigazolódott.

A város népessége az elmúlt évtizedekben stagnál vagy enyhén csökken, ami részben az elvándorlásnak és a természetes szaporodás csökkenésének tudható be. Kutatásaim alapján kiderült, hogy a lakosság fiatalodása, amelyet a 4. hipotézis alapján vártunk, nem igazolódott be.

6. Hivatkozások

1. (2024. augusztus 15). Forrás: Kisvárdai Város honlapja: <https://kisvarda.hu/>
2. Béres, Z. (2020). Messze van Kisvárdai? *KULTÚRA ÉS KÖZÖSSÉG*.
3. Deák, Z. (2022). Az ukrajnai konfliktus hosszútávú hatásai az élelmiszerellátás biztonságára= Long-term Effects of the Conflict in Ukraine on Food Security. *GRADUS*, 9(2).
4. Gálosi-Kovács, B. (2011). A környezettudatos település fejlesztés, mint az élhetőbb települési környezet megteremtésének eszköze. *Modern Geográfia*.
5. ITS Konzorcium. (2024. Június 18). Forrás: <https://kisvarda.hu/index.php/letoltesek/category/36-integralt-telepulesfejlesztesi-strategia#>
6. Iván, G. (2019). *A jelen digitális kiadás alapjául a 2015-ben megjelent Bevezetés az Európai Unió politikáiba (4., átdolgozott kiadás, Wolters Kluwer, Budapest)*. Budapest: Akadémiai Kiadó, Wolters Kluwer Hungary Kft.
7. János, H. (2024. 02). *444.hu*. Forrás: <https://444.hu/2024/02/27/a-fel-videki-magyarorszag-a-legszegegyebb-europai-regiok-koze-sullyedt>
8. Jászberényi, M. (2018). *A jelen digitális kiadás alapjául a 2018-ban megjelent Közlekedés, mobilitás, turizmus*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
9. Kende, T. (2019). *BEVEZETÉS AZ EURÓPAI UNIÓ POLITIKÁIBA*. Wolters Kluwer Hungary Kft.
10. Kengyel, Á. (2016). *Az Európai Unió közös politikái*. 1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 21–35: Akadémiai Kiadó.
11. KSH. (1990-). 18.1.1.2. *Lakásállomány, laksűrűség, január 1. (A letöltés dátuma: 2024. október 1.)*.
12. KSH. (1990-). 2.6.2. *Az óvodai nevelésben, iskolai oktatásban részesülők a nappali és a felnőttoktatásban (A letöltés dátuma: 2024. október 1.)*.
13. KSH. (1990-). 23.1.1.8. *Általános iskolai nevelés és oktatás (A letöltés dátuma: 2024. október 1.)*.

14. KSH. (1995-). 21.1.1.28. *Nemzeti adólista – az adók és társadalombiztosítási hozzájárulások nemzeti osztályozásának teljes részletezése – Helyi önkormányzat (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
15. KSH. (2000-). 6.2.1.11. *Munkanélküliségi ráta (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
16. KSH. (2001-). 22.1.2.5. *Eltartottsági ráták, öregedési index vármegye és régió szerint, január 1. (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
17. KSH. (2004-). 2.1.1. *Természetes, tényleges szaporodás/fogyás (2004–2019) (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
18. KSH. (2006-). 6.2.1.1. *A 15-74 éves népesség gazdasági aktivitása (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
19. KSH. (2008-). 5.1.3. *A foglalkoztatottak száma nemzetgazdasági szektorok szerint (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
20. KSH. (2013-). 24. *A bűncselekmények 1000 lakosra jutó száma (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
21. KSH. (2014-). 20.2.2.7. *A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma, vármegye és régió szerint, havi adatok [fő] (A letöltés dátuma: 2024. október 1.).*
22. KSH. (2024. június 18). *Területi atlasz – Európai Unió. Forrás: https://www.ksh.hu/teruletiatlasz_eu_nuts*
23. Lapsánszky, A. (2016). *Közigazgatási jog II.* Budapest: Wolters Kluwer Kft.
24. Lennert, J. &. (2019). Az utolsó majd lekapcsolja a villanyt? A magyar vidék jövője különböző demográfiai forgatókönyvek tükrében. *n III. Gazdálkodás és Menedzsment Tudományos Konferencia: Versenyképesség és innováció.*
25. Michalkó, G. (2012). *Turizmológia.* 1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 21–35.: Akadémiai Kiadó.
26. Nagy, Z. (2018). *Közlekedésföldrajz.* 1117 Budapest, Budafoki út 187–189. A ép: Akadémiai Kiadó.
27. Nagy, Z. (2018). *KÖZLEKEDÉSFÖLDRAJZ.* 1117 Budapest: Akadémiai Kiadó.

28. Rechnitzer, J. (2011). *Területi politika*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
29. Stark, A. (2020). *EGY VIHAROS ÉVSZÁZAD. MAGYARORSZÁG GAZDASÁGI, TÁRSADALMI VÁLTOZÁSAI*. 1117 Budapest: Akadémiai Kiadó.
30. Szigeti, E. (2006). *Terület-és településfejlesztési ismeretek*.
31. Tóth, J. (2010). *Világföldrajz*. Budapest: Akadémiai Kiadó.

7. Mellékletek

1.sz. melléklet: felhasznált kutatási kérdőív

Az Ön neme *

☐ Férfi

☐ Nő

Az Ön életkora (év) *

☐ 18 év alatt

☐ 18- 27

☐ 28-39

☐ 40-65

☐ 65 év felett

Az Ön iskolai végzettsége *

☐ Alapfokú végzettség

☐ Középfokú végzettség érettségi nélkül

☐ Középfokú végzettség érettségivel

☐ Felsőfokú végzettség

Az Ön foglalkozása *

- ☐ Alkalmazott
- ☐ Közalkalmazott, Köztisztviselő
- ☐ Vállalkozó
- ☐ Civil szervezetben foglalkoztatott
- ☐ Nyugdíjas
- ☐ Álláskereső
- ☐ Tanuló

Mióta él Kisvárdán? *

- ☐ Nem élek Kisvárdán, de itt dolgozik/érintett a városban
- ☐ Gyermekkorom/ fiatalabb korom óta
- ☐ Néhány éve

Mennyire szeret a településen élni? *

	1	2	3	4	5	6	
Kifejezetten nem szeretek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Határozottan szeretek

Mi az a három szó ami Kisvárdáról eszébe jut?

Saját válasz

Hogyan értékeli Kisvárdai ingatlanpiacának jelenlegi helyzetét? *

- ☐ Nagyon kedvező
- ☐ Inkább kedvező
- ☐ Inkább kedvezőtlen
- ☐ Nagyon kedvezőtlen

Érzett-e munkahelyteremtő beruházásokat az elmúlt években Kisvárdán? *

- ☐ Igen, sok új munkahely létesült
- ☐ Igen, néhány új munkahely létesült
- ☐ Nem tapasztaltam változást
- ☐ Csökkentek a munkahelyek száma
- ☐ Jelentősen csökkentek a munkahelyek száma
- ☐ Nem tudom megítélni

Milyen fejlesztési területeken látna a legszívesebben további beruházásokat Kisvárdán? (max 3) *

- ☐ Ipar és gazdaság
- ☐ Lakhatás és ingatlanfejlesztés
- ☐ Oktatás
- ☐ Egészségügy
- ☐ Szabadidő és turizmus
- ☐ Közlekedés és infrastruktúra

Hogyan változott a város infrastruktúrája az elmúlt években? *

- ☐ Jelentősen javult
- ☐ Kismértékben javult
- ☐ Nem változott
- ☐ Kismértékben romlott
- ☐ Jelentősen romlott

Mennyire elégedett a város oktatási intézményeinek minőségével? *

- ☐ Nagyon elégedett
- ☐ Elégedett
- ☐ Elégedetlen
- ☐ Nagyon elégedetlen

Elégedett a településen rendezett eseményekkel? *

- ☐ Igen
- ☐ Nem
- ☐ Nem járok közösségi eseményekre

Milyennek látja Kisvárdát a fiatalok számára? *

- ☐ Nagyon kedvező
- ☐ Kedvező
- ☐ Kedvezőtlen
- ☐ Nagyon kedvezőtlen

Mit gondol, mely tényezők segíthetnék a fiatalok Kisvárdára vonzását? (max 2) *

- ☐ További munkahelyteremtés
- ☐ Lakhatási támogatás
- ☐ Jobb közlekedési lehetőségek
- ☐ Fejlettebb szabadidős lehetőségek
- ☐ Magasabb szintű oktatás

Gondolja, hogy az orosz-ukrán konfliktus hatással volt a város hangulatára? *

- ☐ Igen, jelentős negatív hatással
- ☐ Igen, kismértékű negatív hatással
- ☐ Nem volt hatása
- ☐ Igen, jelentős pozitív hatással
- ☐ Igen, kismértékű pozitív hatással

Ha tudja, írja körül a változást

Saját válasz

Ön szerint megfelelő a közbiztonság Kisvárdában? *

- ☐ Igen
- ☐ Nem

Van-e javaslata Kisvárdá fejlesztésére?

Saját válasz

2.sz. melléklet: ábrák jegyzéke

1. ábra: A magyarországi régiók fejlettsége, 2022.....	11
2. ábra: Kisvárdai elhelyezkedése a térképen	15
3. ábra: Kisvárdai részletes térkép.....	15
4. ábra: Kisvárdai járás térképe	17
5. ábra: Kisvárdai Master Good Kft.....	18
6. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Az Ön életkora (év)	24
7. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Az Ön iskolai végzettsége	24
8. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Az Ön foglalkozása	25
9. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Mennyire szeret a településen élni?..	26
10. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Milyen fejlesztési területeken látna a legszívesebben további beruházásokat Kisvárdán? (max 3)	26
11. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Hogyan változott a város infrastruktúrája az elmúlt években?	27
12. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Mennyire elégedett a város oktatási intézményeinek minőségével?	28
13. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Milyennek látja Kisvárdai jövőjét a fiatalok számára?.....	28
14. ábra: A kitöltők válasza az alábbi kérdésre: Gondolja, hogy az orosz-ukrán konfliktus hatással volt a város hangulatára?	29
15. ábra: Szófelhő: milyen három szóval jellemzi Kisvárdát	30
17. ábra: Lakónépesség száma (fő)	32
18. ábra: Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék).....	33
19. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék).....	35
20. ábra: Eltartottsági ráta (százalék)	36
21. ábra: Munkanélküliségi ráta (százalék)	37
22. ábra: Helyi önkormányzat iparűzési adó bevétele, egy lakosra (1000 Ft)	38
23. ábra: Lakásállomány (db)	40
24. ábra: Lakónépesség, 100 lakásra (fő)	40
25. ábra: Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)..	41
26. ábra: Közcatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	42
27. ábra: Saját vármegyeszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc) ...	43
28. ábra: Saját járásszékhely elérési ideje közúton a leggyorsabb úton (perc)	44
29. ábra: Óvodába beírt gyermekek (fő)	45
30. ábra: Óvodai férőhelyek (fő)	45
31. ábra: Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)	47
32. ábra: Más településről bejáró gimnáziumi tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)	48
33. ábra: Regisztrált bűncselekmény, 1000 lakosra (db)	49

8. Függelékek

8.1. Hallgatói nyilatkozat

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a szakdolgozat¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Szakszon Bence
A Hallgató Neptun kódja: MF9760
A dolgozat címe: Regionális, illetve térségi fejlesztési lehetőségek vizsgálata Kiszárda településen
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Vidék- és Területfejlesztési Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

-nem titkosított dolgozat a védést követően

-titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

Kelt: 2024 év 11 hó 04 nap

Hallgató aláírása

8.2. Konzulensi Nyilatkozat

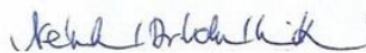
NYILATKOZAT

Szakszon Bence (név) (hallgató Neptun azonosítója: MF9760) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: 2024 év 11 hó 04 nap

belső konzulens

8.3. Absztrakt

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Vidékfejlesztési agrármérnöki BSc

**Regionális, illetve térségi fejlesztési lehetőségek
vizsgálata Kisvárda településen**

Dolgozat konzulens: Némediné Dr. Kollár Kitti

egyetemi docens

Készítette:

Szakszon Bence

MF9760

nappali tagozat

Intézet/Tanszék: Vidékfejlesztés és Fenntartható
Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztési
Tanszék

Gödöllő

2024

A szakdolgozatom szakirodalmi részében részletesen bemutattam a terület- és településfejlesztés, valamint a városfejlesztés alapfogalmait. Emellett kitértem az Európai Unió regionális politikájára, illetve ismertettem a NUTS-rendszert és annak Magyarországon betöltött szerepét. Természetesen magát Kisvárdát is bemutattam, kiemelve a városfejlesztési törekvéseket és lehetőségeket, amelyek meghatározzák a település jövőbeni fejlődését.

Kisvárdát kedvező földrajzi elhelyezkedése (mezőgazdasági szempontból, gazdag történelme és sokszínű kulturális élete vonzóvá teszi a várost. Ugyanakkor itt is megfigyelhetők az elöregedő társadalom jelei, különösen a lakónépesség és a természetes szaporodás csökkenésén keresztül. Ezzel szemben a gazdasági mutatók kifejezetten pozitívak: a helyi munkaerő jól képzett, a munkanélküliség alacsony, és több nagyvállalat is betelepült a városba, erősítve a gazdasági helyzetet.

Kisvárdát az elmúlt években folyamatos fejlődés ment keresztül, miközben számos társadalmi és gazdasági kihívással kellett szembenéznie. A város közelsége az ukrán határhoz különösen jelentős hatással volt a lakosságra, különösen a 2022-es orosz-ukrán konfliktus következményei miatt, ami a térség gazdasági és társadalmi helyzetére is negatív hatást gyakorolt.

Kisvárdát ingatlanpiacán az árak növekedését tapasztalhatjuk, ami a város fejlettségét és növekvő vonzerejét mutatja. Kérdőívemben ez volt a második legjobban fejlesztésre szoruló terület az egészségügy után a kitöltők elmondása alapján. Az ingatlanárak növekedése, amely az első hipotézis tárgya volt, szintén beigazolódott. Az egész ország területén ez a helyzet a magas infláció, kevés munkaerő és a folyamatosan dráguló alapanyagok miatt. Az infrastruktúra fejlesztése továbbra is fontos, különösen a közlekedési hálózat modernizálása és a szolgáltatások bővítése terén.

A város lakossága különböző véleményeket fogalmazott meg Kisvárdát jelenlegi helyzetéről és jövőjéről. Az általános közérzetet nagyban befolyásolta az orosz-ukrán konfliktus közelsége, ahogy azt a második hipotézis is előre vetítette. A lakosság fele szerint a konfliktus negatív hatással volt a város életére, ami aggodalomra ad okot a régió stabilitásával kapcsolatban.

Az utóbbi években jelentős ipari és munkahelyteremtő beruházások történtek Kisvárdán. Ennek eredményeként a város gazdasági helyzete javult, és a munkanélküliség csökkenést mutatott. Az ipari parkok és a városba települt vállalatok új munkahelyeket teremtettek, így a harmadik hipotézis, miszerint a beruházások csökkentették a munkanélküliséget, beigazolódott.

A város népessége az elmúlt évtizedekben stagnál vagy enyhén csökken, ami részben az elvándorlásnak és a természetes szaporodás csökkenésének tudható be. Kutatásaim alapján kiderült, hogy a lakosság fiatalodása, amelyet a 4. hipotézis alapján vártunk, nem igazolódott be.